

Montaurà

Nº 33 HIVERN 1995-96

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

ELS PRESIDENTS DEL C.E. MONTAURA (1945 - 1995).

IMATGES D'AVUI

FESTES DE NADAL 1995

SUMARI

- Portada Imatges d'avui: EL S PRESIDENTS DEL C.E. MONTAURA (1945-95), i NADAL 1995.
- Pàg. 3 REFLEXIÓ DE CAP D'ANY. Col·lectiu Montaura.
- Pàg. 4 V MARATÓ FOTOGRÀFICA DE MANCOR DE LA VALL.
- Pàg. 5 CRÒNICA. Gabriel Fiol i Mateu.
- Pàg. 9 ENHORABONA!, SR. BIEL POCOVÍ. Margalida Darder i Colom.
- Pàg. 10 AJUNTAMENT DE MANCOR. Margalida Pocovi i Sampol.
- Pàg. 12 Ses Gloses d'En Tomeu Sinever: PUJADA A SANTA LLÚCIA.
- Pàg. 13 La Pàgina Ecològica: RECOLLIDA SELECTIVA. Antònia i Margalida.
- Pàg. 14 SIGNAT J. (3).
- Pàg. 15 TOPONÍMIA DOCUMENTADA (33). Gabriel Fiol i Mateu.
- Pàg. 16 Església Local. CAP D'ANY: BALANÇ I PROJECTES. Sebastià Salom i Más.
- Pàg. 17 LA BIBLIOTECA. Maria del Carme Valdivielso.
- Pàg. 18 Entrevista: JAUME MARTORELL i ESTRANY, "Rata". Jaume Gual i Mora.
- Pàg. 21 TEMPERATURES I PLUGES A MANCOR. Miquel Saurina i Vallori.
- Pàg. 22 Vox Populi: LA UNIÓ EUROPEA. Jaume Reynés i Grau.
- Pàg. 23 CLAM PER LA NOSTRA TERRA. Jaume Santandreu.
- Pàg. 24 IX TORNEIG DE TRUC DE LES ILLES BALEARS. Miquel Vallori i Mateu.
- Pàg. 25 L'Escola: AIXÍ IEM VIST L'ART DE LA NACIÓ BURIATA. DOS PRIMERS PREMIS.
- Pàg. 26 ARA HA FET VINT ANYS...
Ses Gloses d'En Pep "Ferrà": C.E. Montaura- UN PARTIT PER RECORDAR: Casades contra Fadrines.
- Pàg. 28 NOCES D'OR DEL C.E. MONTAURA 1945-1995. Vicenç Moranta i
- Pàg. 30 L'Espai: CARTA D'UN FILL A TOTS ELS PARES. El grup de monitors.
- Pàg. 31 EL FUTBOL. Vicenç Moranta i Frontera.
- Pàg. 35 PER L'EPAR-SE ELS DITS. Pere Massutí i Esperança Ramis.
- Contraportada Imatges d'ahir: "C.E. MONTAURA" (Any 1948). comentari d'En Biel de Son Nadal.

Montaura

Revista de Mancor de la Vall

Redacció: **Grup de Mancorins**
 Maquetació: **En Joan & Co.**
 Fotografies: **Gabriel Fiol i Magdalena Campaner**

Col·laboradors: **Tots els qui vulguin**

EDICIÓ: **COLLECTIU MONTAURA**
Mestre M. Caballer, 2
07312 MANCOR DE LA VALL
 Telèfon i Fax: **504539**

Dipòsit Legal: **PM 3-1988**

IMPRESSIÓ: **GRÁFICAS GOYA (Lloseta)**

Les responsabilitats dels articles recauran només damunt de llurs autors.

Ultima Hora

EDITORIAL

PSOE y PP, unidos en nuestra contra

En el Congreso de los Diputados se consumó el disparate: los dos partidos mayoritarios en Baleares, el Partido Popular y el Partido Socialista Obrero Español, negaron una reforma del Estatut d'Autonomia de les Illes Balears para alcanzar un mayor y mejor grado de autonomía.

Los dos partidos intentan disimular su organización centralista incluso con infantiles recursos, como cambiar sus nombres. El PP pretende ser el Partit Popular, y el PSOE, la Federació Socialista Balear. Pero, en esencia, son los instrumentos de Aznar y González y sus respectivos equipos.

Simples máquinas para captar votos con vistas a obtener las mayorías necesarias en el Congreso de los Diputados para defender La Moncloa, uno, y escalearla, otro. Todo lo que huele a simple regionalismo les hace arrugar la nariz. Y ni siquiera el cambio de mando en el Govern balear, que no se ha oficiado en Baleares, sino en la sede madrileña del PP, ha hecho variar las cosas.

No debe olvidarse que el PP gobierna, desde el comienzo de la autonomía, gracias a un Estatut de cuya redacción se retiró y al que no dio su aprobación. Y que el PSOE intenta conquistar el

Govern mientras vota en contra de aspiraciones autonómicas tan mínimas como las que se debatían ayer en Madrid.

Lo cruel es el papel que se ha reservado a los diputados baleares de uno y otro partido. Algunos del PP han tenido que recurrir al llamado voto en conciencia. Pero no lo han ejercido todos, y los que lo han ejercido ha sido con el consentimiento de un grupo que sabía perdida de antemano la batalla. Este gesto no hubiera sido consentido si hubiera habido la más mínima posibilidad de que influyera en el resultado.

En Madrid se nos quiere quietecitos, y a lo máximo que podemos aspirar es a que se nos reconozca el hecho insular. Hugué, presidente balear interino, intenta reconducir el tema por este camino. Y es que si no se nos reconociera la insularidad sería como si quisiera confundirse el Sahara con la región de los grandes lagos del Canadá.

Somos insulares y nuestra condición, como la canaria, es insular. Si Madrid lo reconoce, no hará otra cosa que reconocer la evidencia. Pero nuestra proclamada condición de autonomía histórica se nos niega incluso por parte de diputados isleños.

EDITORIAL

REFLEXIÓ DE CAP D'ANY

Quan arriba Cap d'any tots els mitjans de comunicació fan balanç dels esdeveniments més significatius que han marcat l'any que acaba i a la vegada pronostiquen el que de qualque manera preveuen serà l'any que comença.

Pel que fa a l'aspecte polític, l'any 1995 ha aportat canvis significatius a la nostra Comunitat. Les eleccions autonòmiques i municipals donaren la victòria al PP a molts ajuntaments i la majoria al Parlament. No obstant al CIM, l'acord assolit per UM, PSM i PSOE, amb el suport distanciat d'IU, ha permès formar un pacte de govern tenyit amb els colors del progressisme i el nacionalisme que, almanco potencialment, pot tenir la capacitat de fer canvis d'una certa profunditat en els àmbits de l'ordenació del territori, els serveis socials i la cultura, en cadascun dels quals la primera institució mallorquina té àmplies competències.

També les novetats han afectat al Govern de la Comunitat Autònoma i al nostre Ajuntament que ha canviat de signe polític. El PP va guanyar les eleccions i regeix el destí del nostre poble, restant el grup de Mancorins Independents a l'oposició amb tres regidors.

Encara no havia passat un mes de la investidura de Gabriel Cañellas i s'hagué de celebrar una segona sessió d'investidura. La direcció estatal del PP havia obligat a Cañellas a presentar la seva dimissió. Aznar havia teatralitzat la seva suposada capacitat de mostrar-se enèrgic quan les proves de corrupció es manifestaven en el si del seu partit.

L'inquer Cristòfol Soler fou elegit nou President. Les seves paraules al discurs d'investidura aportaren un aroma diferent al que ens tenia acostumats Gabriel Cañellas. Poguérem veure un nou tarannà i una actitud del tot inèdita envers la nostra llengua nacional. El President es comprometé molt a fons amb una **política lingüística ferma i decidida** i amb una revisió **rigorosa** de la polèmica Ordre Rotger sobre el català a l'escola. El seu discurs recollia les grans reclamacions dels 30.000 manifestants a la Diada per la Llengua del passat dia 6 de maig.

Les paraules del President Soler obriren una porta d'esperança. Acceptàrem que es creia les intencions que expressava, però l'escoltàrem amb certa incredulitat i amb escepticisme pel que fa a la seva aplicació. Voldríem que el temps, a la llarga, no ens donàs la raó.

Han passat uns mesos, s'ha creat una Direcció General de Política Lingüística i poca cosa més. Per la premsa ens n'hem adonat de què el tema de la llengua ha provocat alguns aldarulls en el si del PP i en el seu grup parlamentari de la cambra autonòmica.

El diari estatal ABC, amb la seva provocació del passat dilluns dia 18 de desembre, investia contra el President Soler, de manera descarada, i pretenia només crear un conflicte lingüístic, dividir l'opinió pública i el mateix partit del PP, donant una imatge falsa del que passa a Balears. A aquestes maquiavèliques pretensions si sumaren alguns destacats polítics, com el diputat, Sr. Joaquín Cotoner, i els coneguts com a crítics del partit.

Creim que el Sr. Cotoner, amb la seva actitud, ha caigut en una flagrant contradicció tenint en compte que en un moment determinat, en contra del seu propi partit, va votar a favor de la reforma de l'Estatut de les Illes Balears al Congrés dels Diputats a Madrid (per la qual cosa rebé la felicitació d'entitats com l'Obra Cultural Balear) i ara mos ve amb aquestes.

Pensam que és el moment de donar decidit suport al President Cristòfol Soler perquè pugui seguir endavant amb la seva decidida política de fer complir la normativa en matèria de normalització lingüística. Per això, el passat dia 18 de desembre, a una Assemblea de l'Associació de la Premsa forana, celebrada a Sant Joan, els representants de la Revista MONTAURA i d'INCA REVISTA proposaren que l'assemblea es manifestàs públicament en favor del President Soler, davant dels atacs de què era objecte. La proposta fou aprovada per unanimitat.

El col·lectiu Montaura dóna suport a l'actitud lingüística del President. Pensam que amb el camí

que ha iniciat dóna resposta a les legítimes aspiracions de les nostres illes d'aconseguir el que les lleis, aprovades en el seu moment, ens havien atorgat, però que mai no s'havia complert.

Pensam que és el moment en què totes les entitats i persones, que som conscients dels nostres drets, ens hem de pronunciar, de manera decidida i sense ambigüitats, per tal que se senti recolzat.

Valoram, sincerament, la seva raonable actitud. Tenim un país propi en el qual no hi ha més estrangers que aquells que, des de l'insult periodístic, violent i tendenciós, ens neguen reiteradament els nostres drets constitucionals polítics, culturals i lingüístics.

Col·lectiu MONTAURA

V MARATÓ FOTOGRÀFICA DE MANCOR DE LA VALL

El dia 16 de desembre se celebrà la cinquena edició de la maratón fotogràfica de Mancor de la Vall. Foren catorze els participants que entregaren el seu rodet impressionat amb instantànies dels tres temes a què obligaven les bases. El jurat qualificador atorgà aquests premis:

El dia 22 de desembre, a la sala municipal d'exposicions, foren entregats els premis i inaugurada la mostra dels treballs presentats.

Reproduïm aquí les fotografies agraciades amb els tres primers premis.

Tema RACÓ DES POBLE

- Primer premi: Pere Perelló Vallori
- Segon premi: Miquel Vallori Mateu
- Tercer premi: Jaume Morro Martorell

Tema NADALENC

- Primer premi: Bartomeu Suau Mayol
- Segon premi: Robert Jaras
- Tercer premi: Jaume Morro Martorell

Tema LLIURE

- Primer premi: Francesca Gost Negre
- Segon premi: Miquel Vallori Mateu
- Tercer premi: Jaume Morro Martorell

CRÒNICA

Octubre

El 8 fou batjada Caterina, filla de Francesca Verger i Nofre Alba. En foren padrins Francesc Verger i Antònia Alba.

El mateix dia 8 s'efectuà la V PUJADA A LLUC A PEU. En contra del que estàvem acostumats de les edicions anteriors, aquest any no plugué en tot el dia. Passaren de tres-cents els inscrits.

El dia 18 morí Arnau Martí Gual, de Can Cap Blanc, als 79 anys d'edat. Descansi en pau.

El dia 20, vespre de les verges, se celebrà, però d'una manera no molt d'acord amb la tradició. Així l'Associació d'Amics de la Tercera Edat oferiren a tot el poble una bunyolada a la plaça de l'Ajuntament. A un, el que se li escapa és quina virginitat celebraven. Per altra part, durant la nit, una tuna composta majoritàriament per nines, donava serenates, no sabem si a qualque cap vergo o a qui. Hi ha que veure com canvien els temps.

El dia 22 la incansable Associació d'Amics de la Tercera Edat anà d'excursió al monestir de Montision de Porreres, passant també per Manacor, Porto Cristo i Cala Millor, dinant al restaurant Sa Gruta. Foren 110 els participants acomodats en dos autocars.

El dia 28 es casaren a la parròquia Maria A. Martorell Ramon amb el jove pollencí Vicenç Cànaves Simó. Els desitjam molta felicitat.

El dia 29 un grup de nins mancorins participaren a la XVI Cursa popular de la segona fira d'Inca. Aconseguiren pujar al podi Quico Villodres que fou el primer a la categoria Iniciació i Catalina Pou que aconseguí el tercer lloc a la categoria infantil. També reberen medalles Pere Abrines, Virgínia Mir, Francesca Morell, Tomeu Mora, Núria i Agnès Cayuela, Magdalena i Catalina Abrines Moranta.

Novembre

El dia 9 morí madò Maria Mayol Seguí als 94 anys d'edat. Natural de Caimari, residia a Mancor des de feia molts d'anys. Descansi en pau.

El dia 11 moria a Inca el mancorí Guillem Gual Reynés, de Can Marranxo, als 79 anys d'edat. Descansi en pau.

El dia 11 l'Associació d'Amics de la Tercera Edat celebrà una vetlada de companyerisme al Casal de Cultura. Primer es va projectar un vídeo on es podien recordar els actes celebrats amb motiu del III Aniversari de l'entitat, a l'any 1990. Després de sopar, ballaren fins tard als acords de "Música en viu".

El dies 18 i 19 tingué lloc la XII Diada esportiva. El temps no acompanyà a la volta cicloturística i la passejada popular. En canvi, i com passa cada any, la torrada a la Plaça d'Espanya, estigué animadíssima. El diumenge estigué dedicat al futbol femení. Les infantils perderen amb el més ben preparat equip llubiner. Després jugaren les fadrines contra les casades, i del que passà, vos remetem a les glosses d'en Pep Ferrà.

El dia 21 moria a Màlaga Manuel Valdivielso Giraldo, als 99 anys d'edat, i que estava empadronat a Mancor. Les seves despulles foren portades al nostre poble on es féu un funeral per la seva ànima el dia 23 següent. Descansi en pau.

Desembre

El dia 2 batiaren Guillem, fill de Magdalena Martín i de Bernardí Mateu. Els padrins foren Joana Martín i Bernardí Riera.

El dia 6, diada de la Constitució, els de la tercera edat tornaren estar de marxa. Anaren d'excursió a Valldemossa, Andratx, diverses platges de Calvià, Banyalbufar i Estallencs. Foren 90 els participants.

El dia 8, al Casal de Cultura, la companyia de Teatre Disbauxa de Caimari representà l'obra "Aventures i desventures de dos inseparables amics" de l'autor Andreu Sureda qui també dirigí la posada en escena.

El dia 18 nasqué Antònia Fernandez Reus. Rebin els seus pares nostra enhorabona.

El dia 22 foren inaugurades diferents exposicions a la sala d'exposicions municipal, una de pintura de l'artista inquer Sebastià Llabrés, altra d'escultura de ferro de Ulli Maas i una de tapissos d'Ingrid Ron Koke a més de la de fotografies dels participants a la marató fotogràfica i que es ressenyen a un altre lloc d'aquesta revista.

El dia 23 se celebrà una diada de natura, amb la sembra de 150 alzines prop de l'oratori de Santa

Llúcia. Hi participà el Conseller d'Agricultura i Pesca, Hble. Sr. Marià Socies.

El dia 23 el jurant del XIII Concurs de Betlems visità els vint-i-dos pessebres inscrits. Després d'àmplia deliberació atorgà els següents premis:

Primer premi: Maria A. Coll Mateu

Segon premi: Pere Abrines Amengual

Tercer premi: Francesca Mª Morell Mora

El mateix dia 23 se celebrà a l'església parroquial, un concert a càrrec de l'orquestra de Cambra Bernat Pomar, baix la seva direcció. Interpretaren conegudes i populars peces per orquestra de corda de Hayden, J. S. Bach, Vivaldi, Albinoni, Mesurat i una del propi Bernat Pomar.

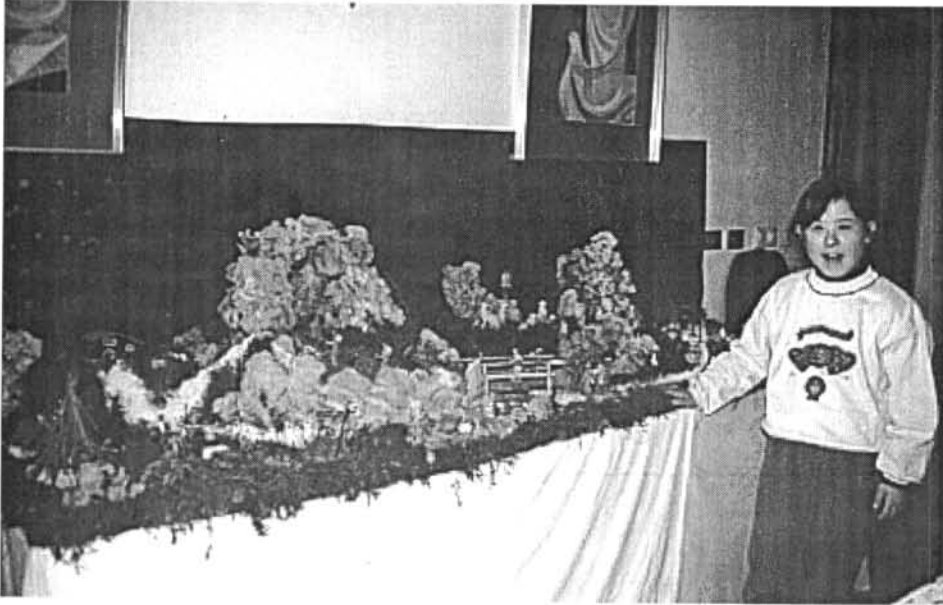

Les matines de Nadal'se celebraren amb la solemnitat acostumada i amb el temple estibat de gent. Cantaren l'àngel Magdalena Abrines i la sibil·la Pere Perelló i pronuncià el sermó de la Kalenda Pere Abrines. A pesar dels nervis habituals, tots ho feren molt bé.

El dia 28, trobaren mort per causes naturals, a una finca de Massanella, el mancorí resident a Inca Felip Pocoví Pou de Can Pastora. Tenia 55 anys d'edat. Descansi en pau.

El dia 30 més de dos-cents mancorins pujaren a Santa Llúcia per participar a la popular xocolatada que cada any per les festes de Nadal, ofereix l'Ajuntament. A pesar del molest vent que bufava, la cosa anà d'allò més bé.

Per donar la benvinguda a l'any nou, els de l'Associació d'Amics de la Tercera Edat, començaren sopant al Casal de Cultura, pujant després a la plaça de l'Ajuntament per menjar els dotze grans de raïm i beure cava amb què la corporació obsequia a tots els qui es reuneixen anualment a l'hora del canvi d'any. Com és costum foren molts els assistents que es felicitaven i es desitjaven un feliç i pròsper any 1996 com des d'aquí ho desitjam a tots els nostres lectors.

Biel Fiol Mateu

BUENO, ¿Y POR QUÉ EN ESTE AÑO QUE VIENE NO INICIAMOS DE UNA BUENA VEZ LA TAN POSTERGADA CONSTRUCCIÓN DE UN MUNDO MEJOR? ¿EH?

ACCIÓ

PER CONSTRUIR UN PAÍS

ENHORABONA!, SR. BIEL POCOVÍ

Mancor de la Vall, 16 juliol 1995

Bé, no trob les paraules per poder expressar-te l'agraïment que sent de cara a la tasca de 16 anys de Batlia a l'Ajuntament del nostre poble de Mancor de la Vall.

Juntament amb els vostres companys Regidors i voluntaris heu demostrat, sense cap interès econòmic, que un poble petit com és Mancor de la Vall, fos capaç d'aconseguir tantes millores i bones coses. COM HO HEU ACONSEGUIT?, no tenc jo la resposta. Però sí, les ganes d'expressar agraïment de cara a tots vosaltres, sobre la tasca duita a terme durant aquests 16 anys.

M'imagin que el treball aconseguit ha estat a força de lluitar molt. No tot han estat alegries.

Crec que sobretot al Batle li han tocat moments de problemes i preocupacions. Però ENHORABONA BIEL, tu i tots, heu sortit victoriosos, a pesar de que sempre altres opinions no coincidirán amb la meua. Passarà a la història el que has fet tu i els teus companys. Es tasca que desitj que el nou consistori sàpiga valorar i tenir-ho sempre en compte. Que recordin que abans d'ells, hi van passar persones que lluitaren molt per fer un Mancor millor i de veritat ho aconseguiren.

Té el NOU CONSISTORI un model per poder aplicar donada la experiència dels 16 anys de Batlia i regidoria d'un petit CONSISTORI d'un poble, que ha demostrat, que el seu esforç i treball diari ha quedat reflexat i gravat per sempre al poble de Mancor?. I també crec que molts de mancorins es poden sentir orgullosos del passat CONSISTORI MUNICIPAL.

Com a mancorina que em sent de tot cor vull dir-vos a tots vosaltres Sr. Batle passat D. Biel Pocoví i regidors, que moltes paraules fan poc renou, però els fets i les obres sonen millor i seran feel reflex del vostre passat com a mancorins per l'Ajuntament.

De veritat i de tot cor, Sr. Biel Pocoví, crec i pens que el seu record com a persona i com a mancorí perdurarà entre molts de nosaltres. I això és el més important.

A la vegada vull aprofitar per donar l'enhorabona al nou Batle i Regidors del nou Consistori, i de veritat desitjar-los el millor per MANCOR. Que sense enfrontaments sàpiguen dur a terme la tasca diària d'un petit Ajuntament. Teniu en compte sempre LA COL·LABORACIÓ DELS MANCORINS INDEPENDENTS, que el treball compartit és menys treball i més profitós, ENHORABONA SR. BERNARDÍ COLL. ÀNIMS I ENDAVANT.

Caldrà recalcar que som tot el poble de Mancor els qui formam part de l'AJUNTAMENT, per això serà sempre necessari la col·laboració de tot veí i mancorí, ja que en el seu esforç pot aportar un GRA GROS D'ARENA suficient per aconseguir tot el que ens proposem.

La PARTICIPACIÓ I LA COL·LABORACIÓ de tots serà sempre enriquidora. ELS JOVES, LA MITJANA EDAT, LA 3ª EDAT, ELS INFANTS, L'ASSOCIACIÓ DE PARES, EL GRUP D'ESPLAI, i altres moviments i Associacions que puguin sortir, podeu fer molt pel NOSTRE POBLE DE MANCOR DE LA VALL. ÀNIMS I ENDAVANT.

Una mancorina.

Margalida Darder Colom.

**TENIM UNA UVI DE
148.940.000 Km²**

Barcelona (93) 304 61 00
BBV oficina 5734
cta. cte. n.º 748701

**METGES
SENSE FRONTERES**

Ajuntament de Mancor

Sessió ordinària de la Comissió de Govern de dia 14 d'octubre de 1995

Es concedeixen les següents llicències d'obres:

- * Canviar dos marcs finestres exteriors al C/ Margalida Sintes a José Moranta Reynés.
- * Pujar 60 cm de paret amb blocs de 20 cm, fer placa de formigó de 2 m per a col·locar 2 depòsits d'aigua al C/ Sa Vileta a Miquel Saurina Vallori.
- * Tomar paret i arreglar trespol pati al C/ Bartomeu Reus a Francesca Mateu Moranta.
- * Fer bugaderia, enrajolar cuina i bany al C/ Margalida Sintes a Antònia Moranta Mateu.

Sessió extraordinària del Ple de l'ajuntament de dia 19 d'octubre de 1995

Per unanimitat s'acorda aprovar els projectes i sol·licitar la inclusió dels pressupots dins el Pla d'Obres i Serveis de 1996 de les següents obres:

- * Magatzem Municipal Zona del Poliesportiu Municipal.
- * Dotació de Clavegueram, Pluvials i Pavimentació de dos carrers de la vila.

Sessió ordinària de la Comissió de Govern de dia 4 de novembre de 1995

Es concedeixen les següents llicències d'obres:

- * Construir porxo a la part de darrera de la caseta d'eines de llaurança, petit excusat a la finca "Sa Quarterada" de Bernardí Mateu Martorell.
- * Reforma consistent en substitució parcial de forjats i nova distribució en excusats i dormitoris a la Casa d'Exercicis Espirituals de Santa Llúcia.
- * Canviar rajoles de la cambra de bany a la Plaça de l'Ajuntament a Margalida Darder Colom.

Sessió ordinària del Ple de l'ajuntament de dia 30 de novembre de 1995

S'acorda autoritzar al Sr. Batle per a formular la proposta de col·laboració desenvolupadora dels programes d'actuació de la prestació social dels objectors de consciència, per a subscriure el corresponent concert amb el Ministeri de Justícia.

Amb la finalitat de depurar la situació de rebuts pendents de cobrament, havent intentat la notificació als subjectes passius i no podent localitzar-los, trobant-se en domicili desconegut. S'aprova ordenar les baixes de certs tributs locals per incobrables.

Per unanimitat s'acorda aprovar provisionalment la modificació de l'ordenança fiscal reguladora d'Impost sobre l'Increment del Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana.

S'acorda, per unanimitat, la instal·lació del Punt Verd de recollida de deixalles al solar que l'IBAVI deixa a l'Ajuntament en el C/ Salvador Beltran.

Atesa la sol·licitud de la Sra. Margalida Darder en la qual demana a l'Ajuntament la reparació de les humitats de les que es veu afectada la vivenda de la seva propietat situada a la Plaça de l'Ajuntament, s'acorda sol·licitar a l'Aparellador Municipal un informe en el que es determini clarament la causalitat de les humitats, de forma que s'esbrinin les que són degudes a les obres de construcció de la nova plaça i s'aportin les solucions per tal d'evitar que es reproduïxin.

S'aproven certes modificacions de crèdit.

Per majoria absoluta, quatre vots a favor i tres en contra, s'acorda l'aprovació inicial del Pressupost General, Plantilla i Catàleg de Llocs de Treball de Personal 1996, amb la creació d'una plaça d'Administratiu General i l'amortització d'una plaça d'Auxiliar d'Administració General.

Per unanimitat s'acorda la proposició de festes locals per a 1996:

- * 8 d'abril, Romeria de Santa Llúcia
- * 24 de juny, Sant Joan Baptista.

El Batle informa de les gestions realitzades per tal d'arreglar el tram de carretera conflictiu de la carretera d'Inca a Mancor. Així mateix dóna compte de l'inici de les classes d'Educació d'Adults de la Mancomunitat. En relació al curset d'Informàtica informa de la concessió d'una subvenció de 1.500.000 pta. que suposarà un abaratiment del preu del curset. Informa de la posada en marxa d'un dia de la natura que inclourà diferents actes tals com la repoblació d'alzines.

Per tal de preparar les festes de Nadal, convida als membres de l'oposició a proposar idees.

Jaume Fontanet formula una sèrie de peticions:

- * Fent referència a la quantitat de punts de l'ordre del dia del present Ple sol·licita novament una periodicitat mensual de les sessions ordinàries.
- * Sol·licita la participació del seu grup en les diferents àrees municipals, demanant la convocatòria per part del Batle de comissions de feina.
- * Demana la redacció d'una ordenança de guals de cotxeres.
- * Sol·licita l'ampliació de la recepció del nombre de canals de TV.
- * Informació sobre la possibilitat de dur un pediatre a Mancor.
- * Sol·licita al Batle l'aclariment de la seva postura en relació al tancament del Camí des Rafals.
- * Proposa la creació d'una campanya de recollida de material per a Bòsnia.
- * Demana informació sobre el projecte de rehabilitació de vivendes antigues destinades a turisme d'interior.

Referent a la gran quantitat de punts que s'inclouen a l'ordre del dia del present Ple, el Batle contesta que això demostra la feina que estan duent a terme. Respecte a la convocatòria de comissions de feina posa de manifest el poc interès que demostren els

regidors de l'oposició en la participació en les tasques municipals. Estudiarà la redacció d'una ordenança de guals de cotxeres. En relació a la recepció del Canal 9 i Canal 37. S'han fet gestions per dur el pediatre però de moment no ha estat possible degut a la manca de personal. En quant al Camí dels Rafals s'han fet certes averiguacions i no s'ha trobat cap impediment per poder passar. En relació al projecte de rehabilitació de vivendes antigues destinades a turisme d'interior, informa de què solament es tracta d'un inici de projecte, d'una idea exposada als tècnics del Govern.

Sessió ordinària de la Comissió de Govern de dia 9 de desembre de 1995

Es concedeixen les següents llicències d'obres:

- * Arreglar coberta i forrar de pedra la paret frontal existent a la finca Son Catiu a Lleonard Pocovi Morro.
- * Adecentar terrassa al C/ Massanella a Joan Moranta Mateu.
- * Tancat de solar amb blocs de formigó al C/ Massanella a Pedro Casillas Barrante.
- * Fer piscina, quart de bany i pèrgola a Can Moix a Baltasar Jofre Oliver.

Jaume Fontanet demana pel contenidor de vidre, el qual fou retirat i no l'han retornat. El batle informa de què fou retirat perquè es va rompre i dóna compte de les gestions realitzades perquè el reposin.

Sessió extraordinària del Ple de l'ajuntament de dia 14 de desembre de 1995

S'informa de la Comissió Especial de Comptes.

NOTA: A partir del mes de gener a l'entrada de l'Ajuntament hi haurà un punt d'informació juvenil, on els joves podran trobar informació sobre ofertes de treball, objecció de consciència, cursets, viatges....

Ses Glosses

D'EN TOMEU SINEVER:

PUJADA A SANTA LLÚCIA

*El dia tretze a les deu
pujava a Santa Llúcia
i un matrimoni de Maria
pujau digué, no aneu a peu.*

*No podia caminar
pujant a peu aquest dia
me donà una alegria
quan me convidà a colcar*

*En Pedro Carbonell Mayol
passava amb sa seva dona
varen fer una gran obra
que hi pujava jo totsol*

*Cada any puja ja fa estona
i uns datos me va donar
d'un metge que va operar
sa seva dona a Barcelona.*

*Senyor metge Pep Temprano
vosté l'operà de sa vista
si es meu cap no se despista
ara me tiraré al grano.*

*A sa clínica Barraquer
la varen dur a Barcelona
ara que tenc una estona
unes glosses li he volgut fer.*

*Li don gràcies des tresplant
ha millorat de catarates
si ses glosses surten guapes
encara vaig millorant.*

*Per Sor Antònia Mayans
superiora de Santa Llúcia
i tota sa gent que hi havia
a tothom salut bons germans.*

*Unes monges senzilletes
prepararen un plat dolç
un bon tassó de vi dolç
i un putpurri de galetes.*

*Una missa lo més gran
amb molta serenitat
com personal educat
molts solen venir cada any.*

*Reverend Tomeu Suau
va ser qui digué sa missa
i jo amb bona sonrisa
per tothom desig sa pau.*

*El reverend Tomeu Fons
que li feia d'ajudant
a tots els vaig anomenant
no pens tirar ningú a fons.*

*Per don Joan Carles Canaves
un nou diaca jovençà
també amb tot va ajudar
fent feina de bones ganes.*

*Lo mateix que s'escolà
fins en es darrer moment
ningú sentien xerrar.*

*Varen pujar mancorins
superant ses mancorines
tots tenim bones doctrines
i bastants de pobles veïns.*

*Bastants de manacorers
esporlarins i santjuaners
que fan sa festa des pa i es peix
i bastants de llucmajorers.*

*Jo no anomenaré pobles
perquè no sé res en clar
lo que més a mi m'agradà
veure que tots érem nobles.*

*Jo som nat a sa muntanya
com un cabrit muntanyol
me sé defensar tot sol
per fer sa meva campanya.*

*Això és fet d'un jubilat
que adora Santa Llúcia
que en feria nit i dia
perquè no es troba cansat.*

*Si llarg és es repertori
no me sabria aturar
jo vos puc assegurar
dins es cap duc una història.*

*Som molt bo de conformar
si me pos a fer cançons
me surten a parfellons
si les me deixen pensar.*

*A Santiago Russinyol
jo visc al dotze segon
no dubteu ni un segon
s'amistat dóno cònsol.*

*Santa Llúcia Morena
ajudau a s'humanitat
i a Mancor poble estimat
que es qui més vos vexera.*

RECOLLIDA SELECTIVA

Posa-ho en pràctica: Recollida selectiva
Els fems són actualment un problema per a la nostra societat i per al medi ambient, en pocs anys ha passat de pràcticament no existir a ser un autèntic maldecap: en produïm molts, la seva composició és molt diversa, són contaminants i els sistemes convencionals de tractament no són bons.

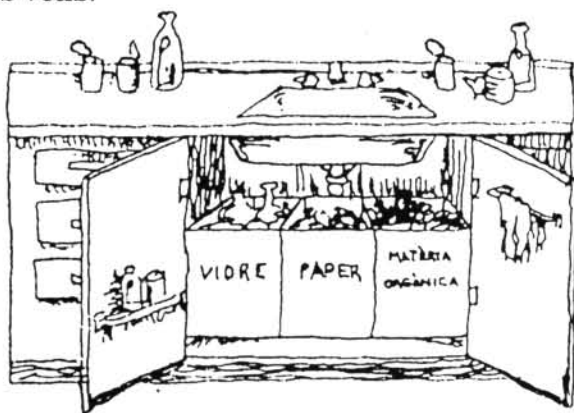
Contràriament al que proposen els promotors de la incineració, creim que existeixen altres opcions, és a dir, la separació en origen de les diferents deixalles domèstiques.

Perquè la reducció, reutilització i reciclatge sigui una realitat a Mancor es posarà en marxa un PUNT VERD.

D'aquesta manera podem contribuir a crear una opció alternativa a la incineració, reduint l'impacte causat per aquesta damunt el medi i la salut.

En què consisteix?

Es tracta d'anar separant a casa nostra els diferents residus per després depositar-los als diferents contenidors situats al PUNT VERD: paper, cartró, roba, vidre, llaunes, piles, oli i trastos vells.

**SEPARACIÓ
EN ORIGEN**

Hem de tenir clar que un PUNT VERD ha d'estar situat a un lloc de fàcil accés, duit correcte i ordenadament no suposa cap problema, al contrari és una millora del medi.

És notícia

Greenpeace ha proposat un pla alternatiu a la incineradora per demostrar la viabilitat del reciclatge i compostatge dels residus sòlids urbans. Això tindria un cost de 2.325 pta. per tona de residus front a les 6.000 pta. per tona que suposa la incineració a Son Reus.

Fins que el Consell no analitzi les alternatives que proposen, Greenpeace està disposat a pressionar al CIM a paraitzar qualsevol decisió relacionada amb la planta de Son Reus. I vosaltres: Què en pensau?

NOTA: Vos feim a saber que hem posat en marxa un CONSULTORI VERD: per això ens podeu fer arribar qualsevol qüestió, dubtes, propostes, idees fresques, genials i revolucionaris!!!

Antònia i Margalida.

SIGNAT J. (3)

(Resum de les cròniques d'Antoni Janer al setmanari "CIUDAD")

A l'edició del 15 de març de 1952, informava que, acabada la reforma de la sortida de la plaça de baix (oficialment de José Antonio) cap a Massanella, aviat es començarien les obres d'eixamplament de l'Avinguda General Franco i la cobertura d'un tros del torrent de Biniarroí, tocant al jardí de Son Morro.

Que havien tomat sans i estalvis els tres aficionats que havien anat a veure un partit de futbol a Barcelona.

A la darrera jornada gallera s'havien de celebrar tres bregues. A la primera dos galls de Mancor empataren, a la segona un gall de Selva vencé a un de Biniamar i la tercera no se celebrà per incompareixença d'un gallista de Palma.

El 22 de març informava que el darrer dia de Sant Josep s'havia celebrat el dia del Seminari i que predicà el seminarista d'Inca Bartomeu Mateu Coll. (després fou rector de Mancor entre els anys 1963 a 1967).

Que es trobava restablerta d'una malaltia la Sra. Maria Alba Reynés.

Que morí Joan Reynés Martorell als 67 anys.

Que el Delegat local del Frente de Juventudes s'entrevistà amb el delegat comarcal D. Tomàs Cardeñas a fi de formar un equip de futbol a Mancor.

A l'edició del 29 de març contava que, aprofitant el bon temps que feia, bastants inquers venien d'excursió per Mancor, com per exemple els metges Riera i Erençia, el veterinari Bonnín, així com militars i fabricants.

També informava que el batle havia promès interessar-se pel telèfon.

El 5 d'abril informava que la delegació del Frente de Juventudes organitzava un viatge a Barcelona per assistir al Congrés Eucarístic Internacional que es tenia que celebrar. Els joves afiliats sols pagarien 163 pta.

També que el "Montaura" s'havia inscrit en el torneig de futbol que organitzava la Delegació

Comarcal del Frente de Juventudes. Competiria amb els equips Aguilas, Suizo, Negresco, Atlético Inquense, Santa Margalida, Consell, Alaró i Constància Amateur.

L'edició del dia 12 d'abril estava dedicada especialment a Mancor. Hi ha relacionats els noms dels membres de l'Ajuntament, del Consejo local del Movimiento, del jutjat, de la parròquia, de les monges agustines, del carter i dels propietaris de l'empresa regular de viatgers de Mancor i Inca. També els de les societats i la relació de diades festives i un article dedicat al Santuari de Santa Llúcia. També incloïa algunes fotografies com de nins que feia poc havien combregat, una de l'interior de la botiga de Cas Miet amb la madona Francesca Martorell parlant amb el cronista i una

altra a la plaça de baix amb els tres cotxes que l'empresa Fontanet emprava pel servei de viatgers, amb l'amo i el cronista. Hi havia anuncis de comerços locals com "Tienda de comestibles Francesca Martorell la decana de Mancor", "Café Can Figuet. Dirección Juan Martorell", "Café Es Forn: próxima reapertura totalmente reformado", "Café Can Bernat. Sala de billares", "Celler Vallori", "Bodega Ca'n Nofre", "Bodega Morro: para comer bien" i un anunci d'un ball que s'havia de celebrar a Can Bernat el proper 13 d'abril, segona festa de Pasqua, amenitzat per l'orquestra "Brisas de Jazz y su vocalista Jany".

També informava que havia estat batiat el nin Miquel, fill de Miquel Martorell Mora i Francesca Amengual Ramonell.

TOPONÍMIA DOCUMENTADA (33)

SON NADAL (Brr) Amb aquest nom fou coneguda la meitat de la possessió de Nadal Mateu que rebé el seu fill Pere Nadal Mateu, que per haver mort intestat, hagué que compartir amb el seu germà Joan Mateu. Dita divisió ja estava feta a l'any 1563 (ARM T-53). La part de dit Joan actualment és coneguda com Can Pau Carro. A la capbreuació de 1729 el seu propietari era Pere Nadal Mateu, el qual indicà que era una meitat de la possessió, olim dita Biniarroí i ara Son Nadal, amb cases, tafona, boscs i olivars confrontant amb camí de Biniarroí a Biniamar i amb terres de Francesc Reixac (ARM T-55). En el segle XVIII, també per mort intestada del seu propietari, es segregà una part ara coneguda com Ses Cases Noves.

SON OLIVER (Mn) Aquesta finca, situada al camí de Mancor a Selva per Son Penya, sembla deure la nom a Antoni Oliver, ja que a l'any 1518 Bartomeu Morro tenia una possessió dita sa Micola i que havia estat de dit Oliver (AC 763). A l'any 1636 era d'Arnau Garau i confrontava amb camí a Selva i torrent de Massanella (ARM P-246). Al 1764 hi havia dues propietats amb aquest nom (AMS cadastre dit any). A 1769 hi havia una part de Miquel Garau, àlia Serena (AC 7447). L'11 de desembre de 1843 Miquel Garau vengué una part a Pere Antoni Bernat de Caimari i que confrontava amb el camí de ses Rotes que va de Mancor a Selva (ARM LL-517).

SON PICÓ (Mss) Aquesta casa, com Can Gallina, prové de la propietat de Picó Galí, una filla del qual, Magdalena, s'entroncà amb la família dels Martorells. Dita filla està documentada a l'any 1348 (ARM T-7). Son Picó pertanyé a la família Martorell fins el segle XIX en què les cases foren adjuntades a la gran propietat de Massanella i ara, mig en runes, són conegudes com Cas Garriguer. A l'any 1369 se cita com a confrontant un camí al Puig dels Picons (ARM T-14). A l'any 1780 Jacint Martorell, dit de Son Picó, comprà una part del Puig dels Martorells

a Massanella (ARM P-239). A l'any 1831 es considerava com Son Picó un tros de 20 quarterades propietat de Jacint Martorell confrontant amb terres de Son Morro, terres de Llorenç Ferretjans, àlia Meca, de Selva, Can Caixeta de Jordi Vallori, Son Bonet, Can Gallina i el torrent de Massanella (ARM P-268).

SON ROCA (Mn) L'u de juny de 1835 Arnau Castell vengué a Antoni Martorell un tros de terra, dita Son Roca, confrontant amb camí vell a Biniarroí, terres de Catalina i Aina Castell i terres de n'Arnau, àlia Pentinat (ARM P-227).

SON ROIG (Mn) El 8 de març Andreu Pou ho vengué a Francesc Mora. Confronta amb Biniatzent, So n'Odre i amb les comunes de Biniamar (ARM P-242). Podria ser que el nom provingués de Pere Roig que l'any 1414 tenia una possessió dita Montaura, confrontant amb Biniatzent (ARM T-23).

SON ROSSELLÓ (Mn) A l'any 1446 se cita en Rosselló, gendre de Joan Cassador, que té béns a Mancor (AC 664). A l'any 1499 hi ha una possessió, dita "lo Rosselló", que era de Bartomeu Bessarar (AC 664). A 1768 una part era de Pere Martorell, àlia Felip, confrontant amb So n'Odre de la família Orlandis (ARM P-259). A 1831 una part era de Gabriel Rosselló que la tenia per herència del seu pare Antoni, mort el 1820 (ARM P-268).

SON TOLRÀ (Brr) Finca coneguda abans com sa Rota d'es Pi. Prengué el nom de Francesc Tolrà de Mancor que la comprà a Andreu Mateu de Biniarroí el 9 de setembre de 1589 (ARM T-34). A l'any 1617 ja era coneguda com Can Reixac pel matrimoni de la propietària, Elisabet Tolrà, amb Bartomeu Reixach (AD I-108-M 1). Una part d'aquesta finca és coneguda com Son Cero, corrupció de Son Cirerols, ja que el 21 de juliol de 1706 fou comprada pel notari Antoni Cirerols (ARM T-45). Quan a l'any 1806 fou segrestada i comprada per Joan Mir, natural d'Escorca, eren sis quarterades i es féu notar que abans era coneguda com Son Tolrà (ARM T-49).

Actualment és un topònim desaparegut i substituït per Can Reixaquet i Son Cero.

Font documentals:

AC: Arxiu Capitular

AD: Arxiu Diocesà

AMS: Arxiu Municipal de Selva

ARM: Arxiu del Regne de Mallorca.

Gabriel Fiol Mateu

ESGLÉSIA LOCAL

CAP D'ANY: BALANÇ I PROJECTES

Hem començat un any nou i girarem una pàgina de la nostra vida, convé que facem com a persones i com a cristians, un balanç de l'any que s'ha acabat i, tot seguit, un projecte per l'any que hem començat. També cada parròquia, juntament amb "l'estat de comptes", hauria de treure el seu "estat de fe", de seguiment de Jesucrist i de coherència cristiana.

I amb una òptica més ampla, és a dir mirant el conjunt de l'Església de Mallorca, permeteu-me uns senzills apunts per aventurar un balanç i somiar un projecte.

TRES PUNTS PER A UN BALANÇ:

1.- Després d'uns anys de cansament, com de no saber ben bé cap a on anam, les expectatives que ha suscitat el Sínode Diocesà són un bon símptoma de recuperació.

2.- Ha estat un any important pel nombre d'ordenacions (de diaques i preveres diocesans) i, paradoxalment, mancat de noves vocacions. Tant de bo que sigui només un parèntesi circumstancial i no una nova tendència a la baixa.

3.- Si la història és mestra de la vida, enguany haurà estat fecund perquè s'han publicat tres anàlisis importants de la nostra història recent: la resposta

al qüestionari de l'etapa pre-sinodal; un número de la revista Comunicació dedicat als grups de preveres a Mallorca en temps de Concili i de postconcili; i un número extraordinari del Bolletí Oficial del Bisbat com a homenatge als 25 anys de l'ordenació Episcopal de Don Teodor que resumeix la feina feta durant al seu pontificat.

TRES APUNTS PER A UN PROJECTE:

1.- Es d'esperar que el treball dels grups sinodals i la seva reflexió sobre l'evangelització i la identitat cristiana siguin l'inici d'una renovació de la nostra Església tant a nivell personal, com a nivell estructural.

2.- Es veu un interès creixent tant per part de la jerarquia de confiar més responsabilitats als seglars, com per part dels seglars d'assumir-les.

3.- La primera ponència del Sínode hauria de fer-nos descobrir la tasca pròpia i específica dels seglars en l'Església i activar les mediacions necessàries per poder-la dur a terme.

Sebastià Salom Más.

Vicari Episcopal de la IV Zona.

Biblioteca

Durant el passat mes de desembre s'han posta en marxa dues activitats a la nostra biblioteca, tot coincidint amb les festes de Nadal.

La primera ha estat el concurs de targetes nadalenes dirigit a tots els nins de Mancor en edat escolar i que s'ha fet en col·laboració amb el Col·legi Montaura i el club d'esplai s'Estel.

Aquest concurs va tenir una gran participació i els treballs presentats foren d'una molt alta qualitat, molt especialment els fets pels nins més grans, el que motivà que el jurat, format per la regidora Margalida Pocoví, na Maria Gual i na Dominique Frau Buron, tengués molta feina per triar només un guanyador.

Els premiats, per categories d'edat, foren:

3 anys	Francisca Garcia Llobera
4 "	Miquel Vallori Martorell
5 "	Joan Toni Janer
6 "	Zaris Mir Badia
7 "	Clara Fontanet Abrines
8 "	Fina Pou Ayala
9 "	Marita Bonafé Mora
10 "	Joana Colom Gelabert
11 "	Jaume Solivellas Prats
12 "	Cati Abrines Moranta
13 "	Francisca Farriols Grau
14 "	Antònia Amengual Mateu
15 "	José M ^a Fernández Reus

Enhorabona a tots els guanyadors!!

Com haureu pogut veure als cartells instal·lats als locals públics s'ha creat el CLUB DEL LECTOR, activitat aquesta destinada sobretot a les persones amants de la literatura en general.

La idea consisteix en triar un llibre entre totes les persones, i després d'haver-lo llegit, fer una mica de debat on surtin les diferents idees o lectures que cadascú hagi fet del llibre.

Si qualcú interessat no hagués contactat en el seu moment, ho pot fer ara passant per la biblioteca de dilluns a divendres de les 17 a les 20 hores.

Al mateix temps vos informam que la biblioteca ha estrenat nou mobiliari a la secció d'infantil.

Aquesta zona més adient pel petit públic que ens visita, permetrà una més gran independència i tranquil·litat als estudiants i públic en general que acostumen a utilitzar la biblioteca com a lloc de consulta i estudi.

Per aquest motiu vos anunciam que pels lectors més petits (fins a 10 anys), tots els divendres, a les 18'30 hores a la biblioteca tindrà lloc,

L'HORA DEL CONTE,

amb activitats i entreteniments. Vos esperam!

Bon any i salut per a tots!!

Mª Carmen

JAUME MARTORELL ESTRANY, "RATA"

Era dia 9 de desembre, dissabte d'una setmana molt festosa, la Constitució, la Puríssima. Anàrem a Ca l'amo en Jaume, al carrer de Bartomeu Reus, camí des Rafals, just al costat de les cases de Turixant. Trobàrem la seva esposa Catalina, però ell no hi era. En Biel Fiol va anar a cercar-lo i el va trobar que prenia el sol davant del cafè Es Forn, fent tertúlia amb altres persones. El dia era bo i clar i ell aprofitava el sol que feia. S'havia oblidat de la cita que tenia amb nosaltres. Acomodats a ca seva, al costat del foc, encetàrem la conversa. L'amo en Jaume és ballador i festós, li agraden les bromes ben fetes i sempre està content. Li explicàrem el mecanisme de

l'entrevista dient-li que contàs tot el que volgués, que tot queda enregistrat i després li donarem un repàs per tal de transcriure-ho per la nostra revista.

Quan vàreu néixer?

L'any vuit es dia de Sant Jaume i nom Jaume, mon pare era Jaume i es padrí de cada banda també eren Jaume. Estàvem ben "enjaumats".

Sabeu a quina casa del poble era que vàreu néixer?

Sí. Era en aquella casa de darrera l'església, as carrer de Santa Llúcia, allà on vivia sa meva germana. Aquesta casa era de mon pare, ell era de Can Rata.

I a la vostra mare d'on li deien?

De ca "Sa Peça" o de Son Trobat

Quants de germans heu estat a ca vostra?

Germà només en tenc un, que viu a Biniamar. Germanes n'he tengudes dues, na Catalina i na Pixedis, totes dues ja són mortes.

Intervé en Biel Fiol i li demana qui era na Pixedis?

Era una germana que festejava en Tomeu "Ballaruc" i precisament va morir quan ell feia es servici per Àfrica, va morir que encara era fadrina.

Recordau fins quan i a on anàreu a escola de petit?

Tota sa lletra que sé és des Sergent des Forn. Era sergent i feia escola. En va fer damunt allà on deien sa Botiga nova, la primera casa ara baixant cap a Can Bernat, a's cantó de sa plaça. Des-

prés en va fer allà baix, a damunt ca na Monana.

També vaig anar amb en Cavaller, també damunt ca na Monana, però li vaig fugir perquè em va donar una bona pallissa, vaig partir cap a S'Hort Nou (una possessió situada passat Son Cocó al camí que condueix cap a es Clot d'Almedrà, crec que del terme municipal de Lloseta) allà hi tenia es meu padrí i sa padrina. I no vaig tornar pus a escola.

Quants anys teníeu, llavors?.

No tenia, de cap manera, més de deu anys.

Després, on passàreu a viure i què fèieu?.

Vaig estar a s'Hort Nou fins a vint-i-dos o tres anys.

Quines feines fèieu allà?

Totes ses des camp, tot lo que em manaven. Dins s'hort, regar, entrecavar, collir. Quan venia es temps d'olives també anàvem a collir-ne, era un temps que s'allargava molt, un parell de mesos.

Qui eren els qui estaven a s'Hort Nou?.

Es meus padrins de part de mu mare. Hi vaig estar molt de temps, me'n vaig anar a fer es servici i encara estava allà.

On anàreu a fer el servei militar? A Infanteria d'Inca, Vaig estar d'assistent amb un tinent, que era d'Eivissa i fill d'un general. Amb ell vaig estar molt bé. Sempre que li demanava per anar-me'n, si no m'havia menester sempre em deixava. Ves-te'n i no et preocupis, em deia. Jo estava dos o tres dies a s'Hort Nou.

Sempre, encara que ell mai no ho volia, jo li duia alegrances: fruita, figues, esclata-sangs o tords. Ell no volia res, però jo estava bé amb ell.

En temps de la guerra civil, vos mobilitzaren?

Sí. Va ser curiós: Jo era de sa quinta del vint-i-nou i d'aquesta quinta només hi va anar un reemplaç i em va tocar a mi. Primer ens feren anar a Palma i després anàrem a Maó. Hi estàrem un mes o dos, ara no ho record bé.

Recordau si aleshores ja estàveu ben iniciat en la caça?

Sí. Crec que només tenia nou o deu anys i ja caçava a s'Hort Nou. Hi havia una cussa o dues, mos n'anàvem i agafàvem llebres o conills. Jo ja duia una escopeta, era una escopeta molt antiga i que li deien "a la fuixé". També caçàvem tords amb filats.

No coneixiem aquest nom. Què vol dir una escopeta "a la fuixé"?

Es deia així perquè anava amb cartutxos que duïen un piu damunt i rebien un cop, com a d'un martell, i es disparaven.

Quan vos casàreu?

Ja tenia una trentena d'anys. Ja no estava a s'Hort nou.

Havíeu festejat molts d'anys?

Amb sa que va ser sa meva dona, no, però en vaig festejar moltes - tot ell riu, i davant la nostra insistència perquè ens ho conti, ell continua - en vaig festejar per Alaró, per Maria, aquesta va durar més temps, record que allà hi anava amb bicicleta. Sa majoria eren conegudes perquè venien a collir oliva per aquella zona, a s'Hort Nou, a sa Casa d'Amunt i

a Son Ordines. Llavors ton pare - es dirigeix a mi - hi estava a sa Casa d'Amunt. Record que amb ell em vàrem viure una de bona, ja molt més endavant, un parell d'anys després.

Quan va parlar de mon pare, que va morir l'any 1960 quan encara només tenia 44 anys, vaig tenir molt d'interès en conèixer el que els havia passat. Ens ho podrieu contar?

És un poc llarg però demostra el que passava aleshores en temps de s'estrapel.lo. Era acabada sa guerra, devers l'any 40 o 41. L'amo en Lluç des Tossals Verds tenia a sa seva casa de darrera l'església, al carrer de Santa Llúcia un amagatall on hi cabien més de dues-centes mesures d'oli (una mesura són setze litres d'oli). Aquest amagatall estava just davall es llit, havien d'aixecar unes rajoles i s'hi podia entrar, el depòsit tenia una aixeta. L'amo en Lluç tenia por que no el denunciassin i mos encarregà que el buidàssim. Ton pare, en Tià de Sa Taverna i jo ho preparàrem tot. Anàrem amb en "Raxequet", en Joan que era es major de ca seva, cap a Inca a cercar dos-cents barrals de mesura que havien comprat es dijous. Els duquérem tots dins un cotxe petit, no sé com els hi col·locàrem, fermats també damunt amb vençisos, en "Raxequet" era un dimoni per aquestes feines, hi estava acostumat, ell també anava d'oli.

Anàrem després a omplir es barrals. Ton pare estava dins es clot devora s'aixeta, i omplia es

barral, jo i en Tià els traslladàvem. Els volíem dur aquí (es refereix a la casa on feim l'entrevista i on viu l'amo en Jaume) que aleshores estava tancat, aquesta casa era de sa meva sogre i noltros vivíem, des que mos casàrem, al carrer de Sa Costa. Vàrem veure que no mos convenia perquè hauríem de fer massa renou tota sa nit. Mos decidírem a dur-los dins can Tià, just al costat de sa Rectoria i els baixàvem per allà on era ca teva, Can Jaumito, a sa casa just darrera can Tià, allà on ara hi viu el seu fill Nofre.

Vàrem emprar moltes hores de la nit. Quan encara no era de dia, va passar es teu tio Llorenç, de ca sa Roterà, que se n'anava a caçar i que era es pastor de Massanella. Mos va topar, no va veure ton pare i pensant-se que ell no hi era, va escampar que fòtiem s'oli a ton pare. Va anar a cas germà de ton pare, en Bernat "Jordió", i li va dir: "hi ha lladres a can Jaumito". Noltros ho deixàrem, en Tià i jo mos n'anàrem a caçar a Es Tossals Verds i ton pare se'n va anar cap a sa Casa d'Amunt. Quan davallàrem tot es poble era un rum-rum, que havien robat s'oli a en Jaumito. L'amo en Lluç ens digué: "no en digueu ni piu". Ell hauria pagat es plats romputs. Noltros vàrem haver de callar.

Tornem a parlar un poc de caça, n'hi havia molta llavors?

Sí. Llavors n'hi havia molta, no eren tants els caçadors. No s'hi havia posat tant de mal.

Què és el que heu passat mes

gust de caçar?

Tords, perdius, conills, jo en matava molts de conills. Ara que lo que me produeix més alegria de caçar és una llebre; a ses llebres les duia de capoll. Encara s'altre dia amb en Tolo en vàrem matar tres a Gabellí.

De tords, caçant a colls, n'agafàveu molts?.

Sí, molts, a es Tossals Verds fèiem caçades bones. En Pere de s'Hort Nou va venir a cercar-me, jo som es padrí jove d'en Pere, ell estava a es Tossals Verds. Jo aquí tenia colls i agafava tords però a es Tossals n'agafàvem molt més, caçant hora-baixa i matí, agafaves entre 20 i 25 tords.

Quina feina fèieu a Mancor, després de deixar s'Hort Nou?

Sempre feina a's camp. Anava poc per altri perquè jo tenia molta feina amb lo meu. Tenia cinc quarterades. Amb son pare d'en Biel - es dirigeix ara a en Biel Fiol - anàvem molt a caçar. Ell venia a cercar-me i mos n'anàvem per Es Comuns a matar qualche perdiu. També tenia mitja quarterada a s'hort de Biniarroi i allà ens vàiem amb ton pare i programàvem ses caçades.

Parlem un poquet dels balls, del ball mallorquí (de bot) i ball d'aferrat. Totd'una mos interromp i diu:

De tot en sabia i en sé, ara ja em trob un poc travat de ses cames.

Primer parlem des ball mallorquí, on n'aprenuéreu?.

En vaig aprendre allà per ses casetes de sa Casa d'Amunt i per Can Xalet, Son Ordines, amb ses

collidores d'oliva, cantant i ballant. Tocàvem només castanyetes i mambelletes, sense altra música.

D'on venien aquestes collidores? De Sineu, de Llubí, de Maria, de Búger.

Hem parlat de s'al·lota que tenguéreu de Maria, però no ens heu acabat de dir quantes en tenguéreu?.

Vatua d'ell - no es pot aturar de riure - quan acabava sa temporada sempre quedava qualche record i seguia anat-hi amb bicicleta al seu poble. A Maria hi vaig anar un parell de pics, com ja t'he dit. Però vaig rompre es fre de sa bicicleta i ho vaig deixar. Allà on durà més va ser a Maria. A Búger també hi vaig anar un parell de pics.

Sabem, perquè a la portada del llibre de fotografies "Imatges del passat" que va recollir en Biel Fiol hi ha la foto del grup, que participàreu, l'any 1929, a un concurs de ball mallorquí a Palma pareix que amb motiu de celebrar els 700 anys de la conquesta de Mallorca pel rei En Jaume I, com va ser?.

Sí. Guanyàrem es primer premi. Mos donaren tres-centes pessetes. Érem en Bernat de Ca Na Cabí, en Tomasset de s'Hort, en Tomeu Marquesí i jo, els homes, tots ja són morts. Ses dones eren: Na Francineta, na Maria de Can Prim, na Catalina Gallineta i n'Antònia de Cas Fuster. Dues encara viuen, na Francineta i na Gallineta. Hi havia representacions de tota Mallorca, ballàrem a una explanada devora es moll.

Mos donaren devers vuit duros a cada parella de ses tres-centes pessetes.

A Mancor, quan s'acostumava ballar els balls mallorquins?

Per Sant Joan, festa de Santa Llúcia, també per Sant Antoni. Avui s'ha perdut molt, encara avui pareix que ha renascut un poc.

Del ball d'aferrat en la modalitat clàssica no moderna, què ens podeu dir?.

Sempre ha existit. Per es Carnaval, es Darrers Dies es feien uns bons balls, n'hi havia a Can Bernat, a Can Fiqueta, damunt sa Societat, que era allà on hi havia s'escola, damunt can Salapa, devora es forn actual, allà es jugava i també hi havia un "manubrio", d'aquells que rodaven, que feia sa música per ballar. Hi havia molts de socis. També feien ball per ses festes de sant Joan. Bé i de ses fresses què ens podeu contar?.

Jo sempre estava aferrat en fresses, m'agradava molt - riu de bon gust - també anava pels pobles veïnats, vaig anar a Lloseta per ballar amb al·lotes, perquè allà no feien molta festa.

Aquí a Mancor en vaig fer una, que em volien dur a tancar. Em va vestir, ben vestit, ben disfressat que no em coneixien, sa Pixeta, na Ventura, que era modista. Estava damunt Cas Fuster, devora can Pipa, a ca seva em va vestir. Anava de senyora ben guapa, vaig fer dues rudes, (sa ruda era una bossa de caramels que et donava s'enamorat quan ballaves amb ell) amb so primer

que vaig ballar em va regalar una ruda, llavors ton ballar amb un altre i em donà una altra ruda; i aquí m'agafaren, se'n donaren compta. Va ser en Joan Calivé es que em va descobrir i m'agafà en Gabrielet, que era s'alcalde, i es seu germà i em volien fer destapar. Jo no vaig voler de cap manera i vaig dir que era d'Inca. En vaig poder sortir perquè hi havia un que li deien en Colau, xofer de Can Payeras d'Inca i festejava a Mancor (llavors encara no hi havia molts de cotxes) ell, amb so seu cotxe, em va dur cap a Inca. Així no em varen descobrir. Abans des moviment quasi tots es balls de carnaval eren de freses, després això es va prohibir i es pocs que es feien eren de cara destapada. Quins eren els balls més típics de ball d'aferrat?. Lo meu eren es valsos, jo guanyava a qualsevol. Jo ho ballava tot, però es vals eren es que més m'agradaven. Dels balls mallorquins, quin vos agrada més?

Ho sé ballar tot. Però es boleros es lo més típic. Però m'agrada molt ballar una jota.

Què pensau de la música moderna actual?

Trob que llavors era més música, ara tot és renou i es mal d'aclarirse. Llavors amb dues castanyetes i unes mamballetes, ballaves ja de bons i de veres, ara per molt que hi hagi, no basta.

De jubilat, quina vida feis?

I res. Vaig a's cafè, fas una volta i vaig a una finca o s'altra, fins a Sa Font. Vaig poc a caçar, amb

en Tomeu encara hi he anat algunes vegades. Tenc encara un ca que és molt bo per una llebre.

L'amo en Jaume ens contà encara algunes de les seves darreres caçades i el deixarem tranquil perquè havia fet un gran esforç en la seva llarga conversa. Segur que moltes coses que llegireu vos seran noves sobretot al jovent que viu avui un temps molt diferent al que ens ha referit l'amo en Jaume.

Jaume Gual i Móra

TEMPERATURES I PLUGES A MANCOR DE LA VALL								A N Y 1995	
TEMPERATURES				(Graus Cent.)				PLUGES (Litres)	
MES	MITJANA MÍNIMA	MITJANA MÀXIMA	MÍNIMA DEL MES		MÀXIMA DEL MES		ANY 1995	Mitja dels Anys 1986 a 94	
			DIA	°C.	DIA	°C.			
GENER	7,2	13,0	4	3	25	20	74	105	
FEBRER	9,5	16,8	4	6	15	21	27	72	
MARÇ	8,3	15,4	17	6	25	21	29	39	
ABRIL	10,6	20,2	1	7	19	24	27	81	
MAIG	14,5	25,1	14	10	9	30	12	55	
JUNY	17,5	27,0	2	14	29	32	28	25	
JULIOL	21,8	32,0	5	18	20	35	23	11	
AGOST	21,6	30,6	22	19	2	34	57	15	
SETEMBRE	15,7	25,3	26	11	3	31	105	90	
OCTUBRE	14,9	22,6	20	10	4	26	63	119	
NOVEMBRE	11,7	17,7	29	7	2	24	101	104	
DESEMBRE	9,8	14,6	14	5	24	21	131	84	
Total litres							677	800	

Miquel Saurina i Vallori

Vox POPULI

LA UNIÓ EUROPEA

Quan el Govern en Ple està pendent de cada dada macroeconòmica que va coneixent-se, amb la intenció d'acostar-se cada vegada més a la tan somniada Unió Europea, nosaltres creim que el nostre país no complirà els requisits exigits per iniciar la tercera fase de dita unió.

Començarem recordant quins són les exigències acordades a Maastricht que hauran de complir els països que vulguin accedir a la tercera fase de la Unió Europea. El primer requisit és que el dèficit públic (diferència entre el que gasta l'Estat i el que ingressa) no haurà d'excedir del 3% del Producte Interior Brut (P.I.B.) La segona exigència és que el total de la deute pública no pot superar el 60% del P.I.B., la tercera condició és no tenir una inflació superior al 3,5% i com a darrera, no haver devaluat la moneda nacional com a mínim anterior a dos anys. Hem de tenir present que últimament s'estava barrejant la possibilitat d'incloure a més d'aquests requisits, qualcun més, com per exemple, una certa xifra màxima d'atur.

La nostra idea de què Espanya no reunirà els requisits mínims establerts és basa, per exemple, en relació al dèficit públic encara que es fan autèntics esforços per reduir-lo. Aquest es veurà incrementat per una sèrie d'elements com poden ser: augment de la quota de pensions a pagar als jubilats per motius d'inflació, augment del nombre de jubilats ja sigui per raons d'edat o per motius de jubilacions anticipades causades per reconversions industrials, augment de les nòmines dels funcionaris, degut a la clàusula

d'augment salarial en atenció a la inflació, una sèrie de conceptes imprevists com, per exemple, el pagament que s'ha realitzat als pescadors a causa de la manca d'acord pesquer amb el Marroc, pagaments que haurà de realitzar l'Estat en concepte d'ajudes, degut a la sequera, desastres naturals com inundacions, etc. Tots aquests punts ens duran a la conclusió que Espanya no tindrà un dèficit públic menor del 3% del P.I.B. A més creim que el nostre Govern ha optat per una fórmula errònia a l'hora de disminuir aquest dèficit ja que ha optat per intentar recaptar més, ja sigui mitjançant més impostos (I.V.A., impostos damunt la benzina, damunt l'alcohol, el tabac, etc) o mitjançant privatitzacions d'empreses públiques, en lloc d'intentar retallar despeses a inversions no productives. En relació al segon requisit (deute pública menor al 60% del P.I.B.) en aquests moments Espanya es troba un pòc per damunt d'aquesta barrera, però disminuir-la serà sumament difícil ja que s'haurà d'emetre més deute pública per amortitzar la que ja s'havia emès i per poder fer certes despeses estatals. A més, si tenim present que la tendència dels interessos en els darrers mesos ha estat l'alça, la deute de l'Estat és major degut al pagament d'uns interessos més alts.

Pel que fa a la tercera condició (inflació no superior al 3,5%) en la actualitat la inflació inter-anual (inflació des del més d'octubre de 1994 fins al setembre de 1995) se situa en el 4,4%, mentre que la inflació anual (gener-setembre 1995) se situa en el 3,5%. Per tant, observem que han mancat tres mesos per a

finalitzar l'any ens trobam ja en la previsió realitzada pel Govern i així mateix haurem de tenir present que el mes de desembre és un dels més inflacionistes.

Per últim haurem de saber que Espanya ha devaluat la moneda en els darrers mesos, amb la qual cosa tampoc complim el darrer requisit necessari per formar part de la Unió Econòmica Europea.

Davant tan desolador panorama i la possibilitat que s'incloguin altres exigències com una xifra màxima d'aturats, tan sols ens cap l'esperança que la majoria dels països compleixin també els requisits. Això podria forçar una rebaixa d'aquests. Avui en dia els únics països que compleixen tots els requisits són Alemanya, Irlanda i Luxemburg. Creim que seria inviable una Unió Econòmica Europea tan sols amb aquests tres països, per això som optimistes davant una disminució de dits

requisits, encara que països com Alemanya estiguin totalment en contra de rebaixar aquestes exigències i optin per una Europa de dues velocitats.

Creim que Espanya ha de realitzar tots els esforços possibles per a formar part dels països que integraran la Unió Europea, ja que quedar-nos fora seria un retrocés molt important quedar-nos exclosos d'un dels mercats mundials més importants, a més de no tenir accés a unes ajudes econòmiques en forma de fons de cohesió. Un dels aspectes a tenir en compte és que els països que formen part d'aquesta unió tindran una moneda comuna (Ecu), per la qual cosa les seves relacions econòmiques seran millors amb països que tinguin la mateixa moneda que amb països amb diferent moneda, en conseqüència quedar fora d'aquest mercat seria molt problemàtic.

Jaume Reynés Grau

Clam per la nostra terra

Per Tu, Terra nodridora;
per salvar-te, pam a pam;
per tu, Terra encisadora,
volem alçar el nostre clam.

Qui t'enderroqui un sol marge,
qui t'escapçulli un turó,
qui profani el teu paisatge,
no és res més que un vil traïdor.

El nostre clam és de guerra:
Els malfactors assassins,
els traïdors de nostra TERRA
han de morir, mallorquins!

Per tu, Terra malmenada,
pel teu més petit bocí,
nostra sang bull disposada
tant a matar com morir.

Qui t'embruti la llaurada
i malavetgi el conró
per xuclar-te l'espina,
no és res més que un malfactor.

No us parl d'una mort violenta,
del desperdici d'un tir,
us parl d'una més calenta
manera de fer morir.

Perquè ets la nostra estimada,
portam el cor enrampat,
la mà tendra i la mirada
amb l'ull ben espavilat.

Destrossar-te la natura
és com viure dins la mar
i rompre l'encarnadura
de la barca per cremar.

Han de morir de l'esglai
de veure ressuscitat
un mort que per sempre mai
donaven per enterrat.

Perquè ets pàtria, i ets senyora
de ser tu mateixa el fi;
Perquè ets País, i ets penyora
del nostre propi destí.

Sí tan sols fossis captiva
un dia pot ser lliurada,
més de fúria destructiva
sols pots quedar-nie baldada.

Coratge amics, la follia
del nostre crit enrampat
traurà nova GERMANIA:
TERRA, POBLE, LLIBERTAT.

Qui et destrossi una muntanya,
qui t'esbocini un sol pi,
qui et vengui la teva entranya
no és més que un assassí.

Mirau els assassins d'ara
que aquí són mercaders,
que venen la seva mare
i el fill futur per doblers.

Jaume Santandreu
"Cançons per al meu poble"

IX TORNEIG DE TRUC DE LES ILLES BALEARS

BAR CAN BERNAT DE MANCOR

Per quarta vegada consecutiva Mancor participa al Campionat de truc, hi ha molta d'expectació com l'any passat, però només hi participa un BAR amb 11 parelles, després de què el BAR CAS PUPUT es retirà de la competició, el BAR CAN BERNAT representaria al poble amb dues parelles per les semifinals. Volem recordar que l'any passat la parella de Mancor TÒFOL VALLORI I MIQUEL VALLORI aconseguiren anar a la fase final a PALMA després de quedar CAMPIONS de la comarca, esperem que aquest any una parella pugui repetir i poder disputar el campionat de les ILLES BALEARS, aquest és el GRUP DEL BAR CAN BERNAT:

1. Joan Martorell Moya - Guillem Amer Alorda
2. Tòfol Vallori - Miquel Vallori
3. Joan Moranta - Toni Frontera
4. Joan Miquel Martorell - Rafel Amer
5. Jaume Morro - Francesc Martorell
6. Macià Colom - Pep Amengual
7. Nadal Martorell - Pere Amer
8. Toni Jaume - Joan Martorell Genestar
9. Guillem Amengual - Biel Martorell Sampol
10. Pep Mateu - Josep Maria Muñoz
11. Guillem Solivellas - Joan Toni Ripoll

De moment, a la meitat del campionat, destaquen les parelles:

1. Nadal Martorell - Pere Amer
(5 victòries - 2 derrotes)
2. Tòfol Vallori - Miquel Vallori
(4 victòries - 2 derrotes)
3. Pep Amengual - Macià Colom
(4 victòries - 2 derrotes)

Però volem dir que hi ha molta igualtat entre totes elles qualsevol es pot classificar. Els gran favorits Joan Moyá - Guillem Amer que cada any s'han classificat per a semifinals, aquest any han travelat i ja han perdut 5 partides.

Volem recordar que la 2ª fase (semifinals) de la comarca amb un 90% es jugarà a Mancor i que una parella de les catorze finalistes sortirà de Mancor. Esperem que sigui una de les dues del BAR CAN BERNAT. Una novetat d'aquesta edició és que la semifinal es jugarà per lligueta i no eliminatòria i cada parella disputarà almenys 3 partides.

PREMIS:

1r.	1.000.000 pta.
2n.	500.000 "
3r.	250.000 "
i onze premis de 50.000 pta.	

TRUC!!

ÀNIM, I QUE HI HAGI SORT!!!

Miquel Vallori Mateu

**LES ILLES BALEARS TENEN LENGUA PRÒPIA.
EMPRAU-LA SEMPRE!**

Boicot total al pla d'incineració dels residus: no llencis ni un gram de paper o cartró als fems

RECIKLA!

L' ESCOLA DOS PRIMERS PREMIS AIXÍ HEM VIST L'ART DE LA NACIÓ BURIATA

Els aires nadalencs han arribat amb alegria a la nostra escola ja que, per segon any consecutiu, els nostres alumnes han estat premiats pels seus treballs d'Educació Artística.

Es tracta del concurs "Així hem vist l'Art de la Nació Buriata" en el que hi participaren escoles de tot arreu de Mallorca. Després d'anar al Castell de Bellver i veure l'exposició ens posàrem a treballar intensament. Els resultats no podien haver estat millors: el passat dia 11 de desembre ens atorgaren els dos primers premis, corresponents als nivells d'Educació Primària i d'Educació Secundària, respectivament.

Els alumnes guanyadors de primària foren Macià Colom, Mª Francesca Colom i Cati Bonafé que han aconseguit un viatge a Port Aventura acompanyats per la mestra Àngela Martín.

Les alumnes guanyadores de secundària varen ser Maria Mir, Antònia Amengual i Bàrbara Demel que han estat premiades amb un viatge a St. Petersburg (Rússia) acompanyades pel mestre Joan Saura i altres membres de la Unitat de Programes del MEC.

Ambdós viatges, que es faran el mes de maig, han estat patrocinats per El Corte Inglés, el Ministeri d'Educació, el Ministeri d'Afers Estrangers, el Diari "El Dia del Mundo", l'Institut Cultures del Món, Ajuntament de Palma, Futura i Viatges Barceló. A tots els premiats la nostra enhorabona!

A part de tot això volem donar el nostre agraïment a l'APA i a l'Ajuntament pel seu suport des de que començà el curs, en molts d'aspectes com ara: ajudes en la dotació de material, una professora de suport que ens ha vingut molt bé després que el MEC ens suprimís un mestre, activitats extraescolars, distribució de llibres de text.

El dia 11 s'acomiadà de nosaltres la mestra substituïda d'educació infantil, Antònia Castelló i retornà Antònia Vallespir acabada la seva llicència per maternitat.

Aprofitam per desitjar-vos a tots que passeu un bon Nadal i que el proper any nou us porti el millor!.

El Claustre de professors.

MARTES 12 DE DICIEMBRE DE 1995

EL DIA DEL MUNDO/67

CULTURA

De la Nación Buriata a San Petersburgo

Entrega de premios del concurso «Així hem vist l'art de la nació buriata»

ARA HA FET VINT ANYS...

Durant el primer trimestre de 1975 succeí que: Moriren el dia 22 de novembre Joana Aina Reynés Martorell de Can Marranxo a 90 anys d'edat, el 3 de desembre Antoni Martorell Mora de Ca na Bet a 82 anys, el dia 5 de desembre Catalina Mora Vallcaneras, madò Rogera, a 78 anys i el dia 22 de desembre Catalina Comas Roca de Can Confit a 75 anys.

En canvi no hi hagué cap naixement.

Els matrimonis foren: el dia 3 d'octubre el de Catalina Amengual Sampol i Bartomeu Campomar Benassar, el dia 16 de Novembre el de Maria Martorell Vallori i Jaume Rotger Reynés i el 20 de desembre el de Margalida Coll Verd i Llorenç Martorell Mateu.

Que els mancorins seguiren atentament per la televisió les cerimònies d'enterrament del General Franco, mort el dia 20 de novembre, i les de proclamació dels llavors príncep Joan Carles com a rei d'Espanya. En canvi al funeral, organitzat per l'Ajuntament per l'ànima del dictador, l'assistència fou més que discreteta.

Que a les matines de Nadal cantà la sibil·la Antoni Estrany, l'àngel Magdalena Grau i pronuncià el sermó de la Calenda Ramon Arrom Mairata.

(de diferents fonts)

CLUB ESPORTIU MONTAURA

Un partit per recordar: **CASADES** contra **FADRINES**. (Dia 19 de novembre de 1995)

I

President i directiva,
lo primer vull saludar,
trob que feis una bona feina,
sou es club millor que hi ha,
i si qualqu vos crítica,
es que té es cap a adobar.

II

Tots els qui heu tengut càrrecs,
crec que em dareu sa raò,
per dins es cafès ne sents,
que ells ho farien millor,
però mai han tengut temps,
llavors per demostrar-ho.

III

Per organitzar un partit d'aquests,
han de tenir un bon coratge,
per gombolar vint-i-cinc dones
ha d'esser un home valent,
jo a ca nostra ne tenc una
i en tenc ben abastament.

IV

Per mi ja m'he allargat massa,
trob que me convé frenar,
no sigui cosa cobrar,
feina abans de començar,
vos xerraré d'es partit,
coses que varen passar.

V

Es partit va tenir èxit,
crec que ningú es pot queixar,
tot es públic animava,
tothom va col.laborar,
vàrem fer bona taquilla,
per poder anar a sopar.

VI

Ses fadrines són valentes,
molt bé ho varen demostrar,
ses casades ja més lentes,
però molt varen lluitar,
els anys no passen de balde,
i això arriba a pesar.

VII

Lo que diré farà riure,
a totes ses fadrinetes,
no són els anys lo que pesen,
jo crec que són ses mametes,
qui més qui manco ja dur,
bastantes d'estiradetes.

VIII

Com que tenc experiència,
també vos vull avisar,
quan un juga amb un equip,
lo primer que ha de mirar,
és a on té es contrari,
i cap a ell ha de xutar.

IX

Na Margalida Darder,
això no ho tenia clar,
a ses seves atacava,
de córrer no es va aturar,
lo seu era tirar coces,
cap aquí o cap allà.

X

Això va ésser un fallo tècnic,
que amb el temps s'arreglarà,
Margalida no tens sa culpa,
si no et varen avisar,
tu feies lo que sabies,
i t'ho han de perdonar.

XI

A na Margalida Roterà,
un bon fet li va passar,
que per xutar una falta,
molt de temps hi va passar,
s'àrbit que la vigilava,
sa gropa li va mostrar.

XII

Ella com és natural,
un poquet se va enfadar,
li va dir: aquesta targeta,
dins es cul la te pots posar,
aquí s'àrbit va ésser noble,
i la deixar continuar.

XIII

Es porter de ses fadrines,
un dit es va doblegar,
quan na Petra Rallotjera,
un penal li va xutar,
Ella va ser molt valenta,
i es penal li va aturar.

XIV

Totd'una la canviaren,
amb aquell dit lesionat,
totes se preocuparen,
de lo que havia passat,
jo te desitj Francisqueta,
que es dit sa curi aviat.

XV

N'Antònia és massajista,
molt poca feina tengué,
a pesar d'estar tan fluixes,
totes s'aguantaven bé,
una quan juga amb ganes,
metges no n'ha de mester.

XVI

Però crec que l'endemà,
ses comes les feien figa,
d'això ningú es va salvar,
ni casades ni fadrines,
pareixia, en caminar,
en es peus durir espines.

XVII

En Joan es Binissalamer,
aquest partit va arbitrar,
de líniers li ajudaren,
en Cristín i en Pep Ferrà,
que no tengueren problemes,
fins a s'hora de cobrar.

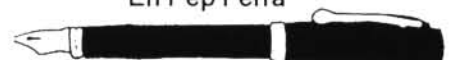
XVIII

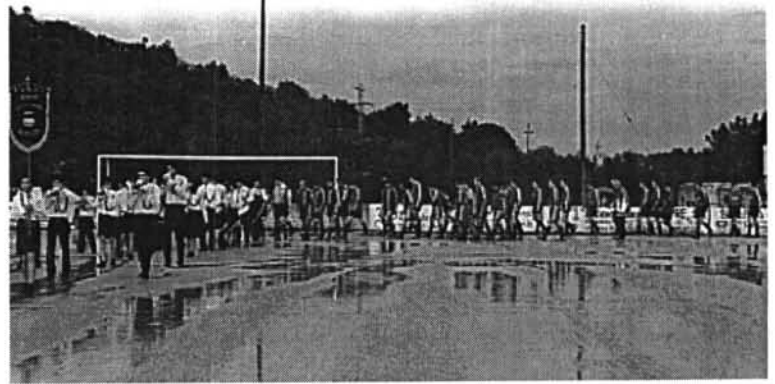
Tampoc té massa importància,
guanyar, perdre o no cobrar,
lo guapo d'aquestes coses,
es voler participar,
al.lotes anhorabona,
totes bé vàreu jugar.

XIX

Tot lo dit crec que es veres,
i ningú s'ha d'enfadar,
si en deix cap d'agraviada,
perdó li vull demanar,
que molts d'anys tenguem salut,
per poder-ho recordar.

En Pep Ferrà

El 14 d'octubre de 1945 es beneí el camp de futbol de Turixant, es presentà el nou club de futbol C.D. MONTAURA i se celebrà el primer partit "en serio" d'aquest esport a Mancor. Per commemorar el cinquantenari d'aquesta data, la directiva del C.E. MONTAURA va preparar una sèrie d'actes per festejar les noces d'or del club.

El dia 12, aprofitant la festa de la Hispanitat, tingué lloc l'acte més important: un partit entre els veterans del F.C. Barcelona i els de l'equip local. A pesar que el temps no acompanyà, el camp de Turixant oferia un magnífic aspecte per veure les velles glòries del Barça essent els més coneguts Clos, Fuster, Martínez, Estella, etc. Els acompanyava l'heroi de Maracanà, Antoni Ramallets. La treta d'honor la feren simbòlicament sis jugadors que havien participat en el primer partit jugat a Mancor cinquanta anys enrera: Gori Balaguer, Jaume Estrany, Pere Amer, Miquel Vallori, Jaume Grau i Pep Martorell i el directiu Antoni Planas. A més reberen un record de l'acte.

En el descans foren els presidents del club els homenatjats: Arnau Martí, Gabriel Fiol, Guillem Martorell, Vicenç Amer, Joan Moranta, Bartomeu Ripoll, Joan Martorell, Jaume Martorell i Bernardí Coll encara vivents i Joan Martorell Reynés, Joan Martorell Fontanet, Monserrat Mateu, Felip Vallori i Joan Martorell Mayol a través de familiars allegats. El partit en si la primera part resultà molt igualat, arribant al descans sense moure's el marcador. A la segona part es demostrà que els barcelonistes s'entrenen regularment, el que els permetré poder guanyar per 1-4.

A la nit se celebrà un sopar al restaurant Turixant, amb els jugadors barcelonistes, mancorins, amics i simpatitzants i l'assistència de membres de la Federació Balear de Futbol i de l'Honorable Conseller d'Agricultura i Pesca, Sr. Marià Socias.

El dia 14 d'octubre se celebrà a l'església parroquial una missa en record dels directius, jugadors i socis difunts. La celebrà Mn. Bartomeu Català, que quan fou rector de Mancor defensà la camiseta del Montaura. Les ofrenes foren presentades pels més joves jugadors del club, simbolitzant l'esperança que es té amb ells com a futur del club.

Després, a la sala municipal d'exposicions, es pogué veure una àmplia mostra de fotografies de la història del C.E. Montaura, a més de la projecció de diapositives, pertanyents a la col·lecció d'en Biel Fiol. Un refresc per a tothom posà punt i final a la diada.

Com a record d'aquesta celebració s'entregà a cada família mancorina un llibret que baix el títol

"NOCES D'OR DEL C.E. MONTAURA 1945-1995" resumeix aquests cinquanta anys del club mancorí, a més d'un clauer commemoratiu.

Desitjam que a l'any 2020 el club existeixi i que estigui regit per una directiva que celebri les Noces de Diamant amb tant d'encert com l'actual ha celebrat les d'or.

NOCES D'OR DEL C.E. MONTAURA

Glosses del cinquantenari

Dins aquella barberia,
sita a sa plaça de baix,
poc doblers en es calaix,
el Montaura així naixia.

Fou també un d'aquests catorze
presidents que anomenam
del quaranta-cinc a enguany
en Vicenç Amer i Alorda.

Miquel Vallori Mateu
és per tu aquesta glosa
perquè has fet tanta de cosa
que el Montaura també és teu.

"Es Trapenso", era es barber
Don Joan, tot un senyor
l'any quaranta cinc, tardor
president fou el primer.

Quan arribà l'any setanta
i això ho dic amb sentiment
a més de batle, president,
fou mon pare, en Joan Moranta.

Un inquero de Mancor,
és per jo en Jaume Maura
perquè du un tros del Montaura
dins un racó del seu cor.

Joan Martorell Fontanet
va ésser es segon president
jo sé que era bona gent
li deien "Es Vallaquet".

També hi hagué un llicenciat
va ser en Tomeu Ripoll
sense fer molt de soroll
l'any aviat va haver passat.

Des del seu càrrec de batle
a tot mos va dir que sí,
va per tu, Biel Pocoví,
gràcies en nom del Montaura.

L'any cinquanta-dos corria
quan en Monserrat Mateu,
després d'uns problemes greus
al Montaura renaixia.

L'amo en Felip "Sereneta"
presidí en el setanta-set
amb sa glosa que ara he tret
ja arribam a sa dotzena.

Un altre, Joan Martorell,
però aquest no presidia
de porter sempre es lluïa
aquesta glosa va per ell.

El cinquanta-tres va fer neu
el Montaura campió
Arnau Martí duia es timó
i empat a dos dins Sineu.

Amb l'amo en Jaume Puput
el Montaura tornà néixer,
arribàrem a primera
defensant es nostre escut.

Del nostre equip ell és història
Don Toni Planas Busquets
Els ulls li brillen com a llumets
quan del Montaura fa memòria.

No sé que podria dir més
d'en Biel de Son Nadal
aquest historiador local
dóna vida en els papers.

Bernardí Coll, ara batle,
és s'home que presideix,
des de l'any noranta-tres
el nostre estimat Montaura.

I a molts que no he anomenat
faig ses gràcies extensives
si ara qualcú se m'oblida
esper no s'hagi enfadat.

En Guillem de ca's Puput
dins ses venes dur es futbol
ja que l'any seixanta-nou
va ser president d'es club.

I no em voldria oblidar
de més gent que ara encara
fa feina i dóna sa cara
tot això sense cobrar.

I així n'han passat cinquanta
gràcies a tots de bon cor,
jo som un més dins Mancor,
em diuen: Vicenç Moranta.

Vicenç Moranta

L'ESPLAI

CLUB D' ESPLAI S' ESTEL

Ja tornam ésser una altra vegada amb tots vosaltres, i és que el temps passa volant, ja som en el 96 i esperam que tots hagueu passat unes bones festes de Nadal i començat, amb bon peu, el nou any que acaba de començar.

En aquest article no vos parlarem, com sempre fem, del que hem fet durant aquest trimestre passat, no perquè no hi hagi res que contar, ben segur que tots ja ho sabeu, sinó que vos escriurem una carta d'un nin a tots els pares, que va arribar a les nostres

mans, i que a nosaltres, els monitors, ens va cridar molt l'atenció.

Educar com a pares, com a professors, com a monitors... és una tasca única, importantíssima, on tots ens hi abocam. Però és molt clar que el pes, la responsabilitat principal i també les petites gratificacions són per a vosaltres els pares. Sou els primers, els qui més estimau els vostres fills, també els qui més heu sofert per ells i amb ells. Vos hi entregau perquè voleu el millor per a ells.

"Carta d'un fill a tots els pares"

No me donis tot el que et deman. A vegades deman per veure fins quant puc collir.

No me donis sempre ordres, si a vegades me demanaves ses coses, jo ho faria més aviat i amb més gust.

No canviïs d'opinió tantes vegades respecte al que jo he de fer, decideix i mantén aquesta decisió.

Compleix les promeses, bones o dolentes. Si me promets un premi, dona'm-ho, però també si és un càstig.

No me comparis amb ningú, especialment al meu germà o germana. Si tu me fas brillar damunt els demés, qualcú sofrirà, i si m'humilies davant els demés, sofriré jo.

No me cridis. Te respect menys quan ho fas i m'ensenyes a cridar a jo també i jo no ho vull fer.

Deixem valer per jo mateix. Si tu ho fas tot per a jo, jo mai aprendré.

No diguis mentides davant jo, ni me demanis que les digui per tu, encara que sigui per treure't ses castanyes des foc. Me fas sentir malament i perdre la fe en el que tu me dius.

Quan jo faig qualque cosa dolenta no m'exigeixis que te digui "el per què ho he fet". A vegades ni jo tan sols ho sé.

Quan estiguis equivocacat amb qualque cosa, ho has d'admetre i creixerà l'opinió que jo tenc de tu. I m'ensenyaràs a admetre també les meves equivocacions.

Tractem amb la mateixa amabilitat i cordialitat amb que tractes a les teves amistats, ja que el fet de què siguem familiars no vol dir que no puguem ésser també amics.

No me diguis que faci una cosa si tu no la fas. Jo aprendré i faré sempre lo que tu facis, encara que no ho diguis, però mai el que tu diguis i no facis.

Ensenyem a estimar i conèixer Déu. No importa si a l'escola me n'ensenyen, perquè res val si jo veig que vosaltres no estimau ni coneixeu Déu.

Quan te conti un problema meu no me diguis: "No tenc temps, o això no té importància". Tracta de comprendre'm i ajudar-me, però sobretot escoltem.

I, estimem i diga'm-ho, a mi m'agrada escoltar quan ho dius, encara que tu no creguis necessari dir-m'ho."

Ja ho veis, a vegades ens pensam que donant tot el que volen, cridant-los, mentint, etc... els fem un bé, ens pensam que els hi demostram que els estimam més, i és tot el contrari. Si heu llegit detingudament aquesta carta, segur que moltes de coses no les fem així com hauria d'ésser, tal i com vos ho demana aquest nin.

Els nins es van educant amb tot el que veuen dels majors, sobretot de vosaltres, els pares. Els

monitors poc podem fer sense la vostra ajuda.

I res més, nosaltres només voldríem que en aquest nou any, que ara començam, tots aportàssim qualque cosa més per aconseguir que tots els nins i nines del poble siguin el dia de demà vertaders homes i dones, que el poble de Mancor sigui un poble sense rancors, sense divisions, un poble on regni la Pau i l'Amor.

El grup de monitors

EL FUTBOL

*vina a animar
al teu equip!*

C.E. Montaura Aleví

Resultats:

Montaura	1	Alaró	5
Algaida	5	Montaura	1
Montaura	1	Montuiri	6
Porreres	6	Montaura	0
Montaura	1	Santa Maria	12
Llosetense	8	Montaura	0
Montaura	0	Binissalem	4
Sallista At.	9	Montaura	0
Montaura	0	J. Sallista	14

Classificació de golejadors:

2 gols: Toni Ribot

1 gol: Toni Villodres i Jaume Solivellas

Plantilla:

Fadri Gost, Tomeu Mora, José A. Aranda, Joan Ramon, Guillem Ramon, Toni Villodres, David Gulliver, Martí Gulliver, Catalina Amengual, Joan M. Beltrán, Toni Ribot, Jaume Solivellas, Francesc Vicens, Jaume Negre i Pere Abrines.

Entrenadors: Tomeu Morro i Rafel Solano.

C.E. Montaura Infantil 2ª regional

Resultats:

P. Pollença	4	Montaura	1
Montaura	1	Paguera	7
Beta color	9	Montaura	0

Montaura	2	APA Beato	2
Constància	7	Montaura	0
Montaura	1	Santa Maria	8
Montaura	0	J. Bunyola	5
Sineu	8	Montaura	0
Montaura	1	Alaró	9
Margaritense	6	Montaura	0

Plantilla:

José A. Fernández, Joan Ramon, Felip Martorell, Antoni Alorda, Macià Sastre, Víctor Cabra, Jonhatan Gómez, Carlos González, Julio Armesto, José A. Zurera, Ildefonso Olmedo, Juan P. Huerta, Alberto Jiménez, Juan Morales, Mateo Juan Coll, Toni García i Pedro A. Coli.

Entrenador: Miquel Martorell Moyà

Delegat: Juan Huerta

Golejadors:

4 gols: Ildefonso Olmedo

1 gol: Felip Martorell i Víctor Cabra

C.E. Montaura Cadets 2ª regional

Plantilla:

Pedro Moyà, Javier Castro, David Gálvez, Toni Llabrés, David Gómez, Martí Perelló, Jaume Coll, Ricard Farriols, Pere Villalonga, José Bonache, Melcior Mateu, Evaristo González, Joan C.

Berrocal, Francisco Muñoz, Bernat Ramon i Juan López.

Entrenador: Pedro Llabrés

Delegat: Pep Perelló

Resultats:

Campanet	5	Montaura	0
Montaura	3	Consell	1
Santa Maria	3	Montaura	2
Montaura	2	Xilvar	3
Bto. R. Llull	4	Montaura	1
Montaura	0	Sollerense	2
Llosetense	4	Montaura	2
Montaura	1	P. Pollença	4
Alaró	2	Montaura	1
Montaura	3	Sant Marçal	5

Golejadors:

4 gols: Sion Mateu

3 gols: F. Muñoz

2 gols: Pere Villalonga, B. Ramon, M. Perelló i J. Coll.

Classificació:

1. Pollença	28 punts
2. Sollerense	24 "
3. Xilvar	19 "
4. Sta. Maria	16 "
5. Sp. S. Marçal	16 "
6. Llosetense	16 "
7. B. Ramon Llull	16 "
8. Sineu	15 "
9. Campanet	12 "
10. Sallista At.	12 "
11. Consell	12 "
12. P. Pollença	7 "
13. Alaró	7 "
14. MONTAURA	3 "
15. J. Bunyola	0 "

C.E. Montaura Juvenil 3ª regional

Resultats:

Ca'n Picafort	2	Montaura	0
Montaura	4	Vilafranca	1
Colònia	2	Montaura	2
Montaura	8	Algaida	0
Son Ferrer	4	Montaura	4
P. Pollença	1	Montaura	1
Montaura	4	Margaritense	5
Sóller B.	2	Montaura	2
Montaura	5	Ses Salines	2

Classificació:

1. Son Ferrer	26 punts
2. Margaritense	25 "

3. J. Ca'n Picafort	22	"
4. Colònia	20	"
5. Sallista At.	19	"
6. Vilafranca	18	"
7. MONTAURA	16	"
8. P. Pollença	13	"
9. Algaida	13	"
10. A. Llubí	12	"
11. Campanet	11	"
12. Sóller B.	11	"
13. Ses Salines	3	"
14. Portocristo	1	"

Golejadors:

8 gols: M. Janer

3 gols: Solivellas, J. M. Fernández, D. García, A. Garzón, R. Solano i J. Moranta.

2 gols: J.C. Pérez i Rotger

1 gol: T. Martínez, A. Far, T. Fontanet, G. Alorda i B. Gual.

LA CRÒNICA DEL FUTBOL BASE**"El triomf més important"**

Tots sabem els greus problemes que suposa en un poble tan petit com el nostre fer quatre equips de futbol base i si, a més a més, es vol que aquests equips siguin més competitiu i guanyadors, la tasca sembla quasi impossible. Però, vet aquí, que el primer objectiu s'ha aconseguit, perquè, malgrat els esforços d'alguns per impedir-lo, el Montaura, per segona temporada consecutiva, compta amb quatre equips de futbol base, el que suposa uns setanta al·lots practicants d'aquest esport. I això és sens cap dubte, EL MILLOR TRIOMF per a tots aquells que estimen, de veritat, el nostre C.E. MONTAURA.

Que els resultats dels equips base (excepte el dels juvenils) no siguin bons és una circumstància secundària que a la llarga pot donar els seus fruits. Però del que sí estam ben segurs és de caminar pel camí correcte que no és altre que aquell que permet als al·lots del nostre poble poder gaudir dins ca seva del futbol i tot el que representa com és la convivència, el companyerisme i l'esport. Per això crec que el triomf més important ja s'ha aconseguit abans de l'inici del primer partit oficial d'aquesta temporada.

C.E. Montaura 1ª regional Resultats:

Montaura	2	Murense	0
(gols, González (penal) i Mora)			
Cas Concos	0	Montaura	1
(gol, R. Arrom)			
Montaura	3	P.de Na Tesa	1
(Gols, Amengual (2) i R. Arrom)			
Algaida	3	Montaura	0
Montaura	2	Sant Jordi	1
(gols, Truyols i Serra)			
Colònia	3	Montaura	0
Montaura	1	Verge de Lluc	0
(gol, Serra)			
Vilafranca	3	Montaura	3
(gols, Arrom, Truyols i J. Moranta)			
S'Horta	2	Montaura	1
(gol, González (penal))			
Montaura	0	Port de Sóller	2
At. Balears	1	Montaura	6
(gols, R. Reinés (2), Solà, Moranta, Mateu i Serra)			

Classificació:

1. Vilafranca	38 punts
2. R. Molinar	34 "
3. P. Sóller	30 "
4. Algaida	28 "
5. Colònia	27 "
6. S'Horta	26 "
7. Portocristo	26 "
8. V. de Lluc	26 "
9. Llosetense	25 "
10. MONTAURA	25 "
11. P. de Na Tesa	16 "
12. La Victòria	15 "
13. At. Balears	15 "
14. Sant Jordi	15 "
15. Sta. Eugènia	13 "
16. Cas Concos	12 "
17. Ses Salines	10 "
18. Murense	8 "

Golejadors:

5 gols: Joan M. Serra

4 gols: Ramon Arrom

3 gols: Vicenç Canals, Joan Moranta

2 gols: Pere Amengual, Miquel A. González, Joan M. Truyols, Rafel Reinés

1 gol: Miquel Ll. Mora, Pep Mateu, Andreu Solà

La crònica. Nombroses lesions i joc irregular

Les nombroses lesions que ha vengut patint l'equip no ha deixat entreveure fins ara la vertadera capacitat del Montaura, el que s'ha traduït en un joc molt irregular i poc definit.

En Tomeu Alzamora des de que ha començat la lliga, encara no s'ha trobat amb el "problema" de triar el millor onze entre els 21 jugadors que formen el planter.

Encara que aquest trimestre s'ha romput la ratxa de victòries dins Mancor (es va perdre davant el Port de Sóller gràcies a la desastrosa actuació de l'àrbitre Espinosa i a la mala sort), hem de destacar l'important empat aconseguit "in extremis" dins el camp del líder Vilafranca, la victòria a domicili davant el cuer Cas Concos i la golejada de l'equip verd-i-negre a l'estadi Balear.

Per altra part, destacar les derrotes pel mateix resultat de 3 a 0 als camps de l'Algaida (entrenat pel mancorí Joan Reinés Grau) i del Colònia.

Així i tot, creim que podem fer una valoració positiva, dins el que cap, i més si tenim en compte que aquesta és la part més difícil del calendari per l'equip mancorí.

Esperem que el darrer resultat de l'any (la golejada 1 a 6 dins el camp del Balears) sigui un bon auguri per a l'any 96, del que esperam també sia un bon any per a tots els mancorins. Molts d'anys a tots.

FLASH

ESPORTIU

Miquel Vallori, nou president

El passat 6 de novembre en Bernardí Coll Martorell va presentar la seva dimissió com a president del C.E. Montaura. Degut a motius ocupacionals, com és el cas de la batlia, el que ha estat president des de l'any 1993 entregà el seu relleu a un autèntic "tot terreny" del futbol mancorí, en Miquel Vallori Mateu. Després de pensar-s'ho molt i davant la insistència

de quasi tots els membres de la directiva, en Miquel Vallori, acceptà aquesta responsabilitat.

Estam segurs que aquest és, sense cap dubte, el millor fitxatge que ha fet el Montaura aquesta temporada.

Des d'aquí volem fer arribar al president anterior i actual vicepresident primer la nostra gratitud per tot el que ha fet pel Montaura. Miquel, ànims. Bernardí, gràcies.

Primera dama

No hi ha dubte de que el futbol femení a Mancor ha tornat reviscolar.

El partit de fadrines contra casades del passat dia 19 de novembre, els partits amistosos de l'equip infantil femení i el fixatge per a l'equip aleví del Montaura de la primera nina que juga de manera oficial amb un equip de Mancor, així ho demostren.

Na Catalina Amengual Caldentey, una de les bessones de Ca'n Viquet, és des de l'inici de la temporada, un membre més del planter aleví i la veritat és que no juga gens malament. Per tot això li volem donar el títol honorífic de primera dama. Esperam que darrera ella, n'hi hagi moltes més.

Gols impressionants

Si en aquest darrer trimestre hem de destacar dos excel·lents gols del Montaura aquests són els aconseguits per en Ramon Arrom i n'Andreu Solà. El primer va ésser dins Vilafranca des del centre del camp, el seu autor Ramon Arrom, va quedar agenollat de l'emoció. El de n'Andreu va ésser una volea que va llevar les teranyines de la porteria baleàrica, més d'un va quedar amb la boca oberta. Esperam que ambdós repeteixin aquests fets davant el públic mancorí perquè així podrem gaudir tots de les qualitats esportives i tècniques d'en Ramon i n'Andreu.

Records

Això és el que segurament dugué a la memòria de molts, l'exposició de fotos del nostre sempre admirat Biel Fiol, damunt la història del Montaura. Segur que a més d'un li degué caure la llagrimeta quan es va veure en calçonets curts i més jovenet.

Vicenç Moranta Frontera

PER LLEPAR-SE ELS DITS

Crema nadalenca d'ametlles

Ingredients:

1 litre de brou de gallina	2 dl. de llet
1 manat de porros	½ ceba mitjancera
150 grs. de mantega	80 grs. de farina
2 dl. de nata líquida	- sal, pebre bo
200 grs. d'ametlles crues pelades	

Elaboració:

Posau dins una greixonera la meitat de la mantega, encalentiu-la i ofegau els porros i la ceba capolada; deixau-ho suar.

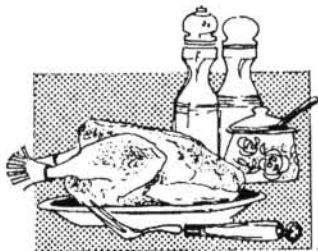
Afegiu-hi les ametlles ben triturades i remenau-ho un poc. A continuació posau-hi la farina i quan estarà tot ben mesclat hi tirau el brou i ho deixareu coure uns quinze minuts, tenint cura de remenar-ho per tal que no s'aferri. Afegiu-hi la llet. A continuació ho triturau tot i ho passau pel colador xinès. Salpebrau a gust.

Colocau altra vegada la crema sobre el foc i afegiu-hi la nata líquida; només cal que arranqui el bull i ja ho podeu retirar del foc. Posau-hi tot seguit la mantega que quedava, a trossos molt petits i ja està a punt de servir.

Capó a lo Rei En Jaume

Ingredients:

1 capó d'uns 2 kg.	
200 grs. de xulla tallada molt petita	
2 cullerades de saïm	
100 grs. d'ametlles torrades, pelades i capolades	
50 grs. de panses	
2 pomes grosses, pelades i trossejades	
350 grs. de moniatos bollits i tallats a trossos	
½ dl. de vi ranci	
- sal, pebre bo, nou moscada i canyella en pols	

Bresa:

- ceba	- porros
- pastanagó	- alls
- api	- vi blanc

Elaboració:

Posau dins d'una greixonera la xulla i el saïm; afegiu-hi les ametlles, les panses i les pomes; per últim incorporeu-hi els moniatos. Ofegau-ho bé fins que tengui un color daurat lleuger i finalment afegiu-hi el vi ranci i assaonau-ho amb totes les espícies.

Ompliu el capó amb aquest farciment i cosiu les obertures a fi que no surti. Assaonau el capó i daurau-lo amb oli calent.

Tallau totes les verdures de la bresa a trossos grossos i posau-les dins una palangana de forn. Col·locau-hi el capó damunt i ho enfornau a foc fluix; a mitja cocció afegiu-hi un tassó de vi blanc. De tant en tant, girau el capó i banyau-lo amb el seu mateix suc.

Se serveix amb la salsa de la cocció passada pel colador xinès.

Nota: aquesta mateixa recepta es pot fer, ben igual, amb indiots, pollastre o ànnera; només caldrà augmentar o disminuir les quantitats del farciment.

Tambor d'ametlla

Ingredients:

1 kg. de bessó d'ametlla torrat	1 llimona
1 kg. de sucre	- oli

Elaboració:

Dins una greixonera hi fondreu el sucre. Quan el sucre sigui fos i sense que bulli, ja que es cremaria, afegiu-hi el bessó i mesclau-ho ben mesclat. Una vegada que tengui un bonic color daurat fort, es retira del foc i s'aboca damunt el marbre o damunt una llauna que s'hauran untat amb una mica d'oli. Amb mitja llimona escampau el tambor d'ametlla fins que tengui el gruix d'un centímetre, aproximadament. Abans que es refredi del tot feis trossos amb un ganivet, al vostre gust. Una vegada ben fred el desferrau del marbre o de la llauna i el guardau dins un pot que tanqui ben hermètic.

Pere Massuti i Esperança Ramis

Imatges d'ahir

C.E. MONTAURA (1948).

En el fullet editat recentment per commemorar les noces d'or del C.E. MONTAURA, en el peu de la fotografia núm. 1 es diu que és l'única coneguda de la primera època del club. Ara ens ha arribat aquesta també dels temps en què el Montaura vestia la camiseta blaugrana. És de l'any 1948 i en ella ja es manifesta el problema que tenia el club de comptar amb jugadors mancorins per motiu del tipus de treball aleshores imperant: exides de quinze o més dies fora del municipi o fent de carboners ajudant als seus pares en els ranxos dins els boscs d'alzines. Així dels onze fotografiats, n'hi ha vuit d'Inca i tan sols tres de Mancor.

Al darrera i d'esquerra a dreta hi podem veure Mezquida, Gabriel Sampol "Tivet", Pere Genestar, Jaume Grau de "Cas Saig", Joan Matas, Antoni Beltran i Jaume Ferrer Genovart. A davant Pep Janer, Jaume Estrany "Tonet", Jaume Prats "Covoner" i Joan Alorda de "Can Ripoll", aquest darrer fill de pares mancorins.

Dos dels inquers, Jaume Ferrer Genovard i Jaume Prats, es casaren amb mancorines i s'integraren plenament a la nostra comunitat.

En Biel de Son Nadal